

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelenés időpontja és árszáma után látni

Előfizetési árak:
Helyben hazánk hordva:
Egész évre 12 frt.
Fél évre 6 frt.
Negyed évre 3 frt.
Egy hónapra 1 frt.

Vidékre postán küldve:
Egész évre 14 frt. — kr.
Fél évre 7 frt. — kr.
Negyed évre 3 frt. 50 kr.
Egy hónapra 1 frt. 20 kr.

Hirdetések helyben ártandók.

Szerkesztőség:
Főtit. Hermann-udvar 1. emelet,
a külső folyosón.

Bérmontellon leveleket csak ismert
kezűtől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk

Kiadóhivatal:
Főtit. a törvényszék melletti Neumann-
házak utczára nyíló helyiségben.

Hirdetések díjazabály szerint.
Egyes szám 5 kr. újság- és vasárnap
utáni szám 3 kr.

Legyünk türelemmel!

Arad, július 31.

Ha valahol — a politikai téren leginkább megtörténik az, hogy az eseményeknek izgatott hangulattal való megítélése oly utakra terelhet, amelyekről nagyon, de nagyon jó volna távol maradnunk. Ha valahol — bizonyonyal a politikai téren kell a legnagyobb elővigyázattal érvényesítenünk az életbölcselet azon alapelvét, hogy ne kezdjünk meg semmi olyan akciót, mely előrelátólag szélesebb körben fogja éreztetni hatását — ha csak, legalább amennyire emberi előrelátással lehet — tisztába nem jövőnk magunkkal annak következményei felől.

Vannak tagadhatatlan nagy történelmi események, amelyeket valamely nemzetnek egy-egy eszme iránt rohamosan való felbuzdulása hozott létre. Csak hogy azokra sem lehet ám ráfogni, hogy teljességgel nem volna igazuk, akik határozottan állítják, miként a fentolva, de azért következtetéssel és kitarással való előretörés eljutatta volna, habár több idő alatt is, de annál biztosabb alapon — az emberiséget igen sok nagy eredményhez, amelyet annyi rákoddattat, oly sok vér árán kellett kiküzdenie.

Egy nemzet életének ugy átalakító hatása, mint kisebb jelentőségű momentumaiban is: soha sem szabad az intéző köröknek szem elől téveszteniük azt, hogy igazán jó tanácsadó — csakis a higgadt megfontolás lehet...

Fiat applicatio. Alkalmazzuk ezt azon ügyre, mely oly sok nap óta ad bõ foglalkozást a hírlapi cikkezéseknek, s amely tagadhatatlanul eléggé felverte a közönséget is azon csendességéből, amelyet különben, egyébké hazai ügyeink miatt — teljes téleknyugalommal élvezhetett volna a hangtalan holt évad alatt.

Mi magunk is távol állunk azon felfogástól, hogy az Edelsheim-Janszki affaire olyan természetű volna, amely felül lehet ugyan egy ideig foglalkoztatnunk a közvéleményt; de amely végre is el fogna egészen aludni. Mi sem tartjuk azt, hogy egy teljesen befejezett tényről állunk szemközt. E miatt azonban szintén távol vagyunk attól, hogy helyeselni tudjuk azon módot, amelyen ennek a dolognak minél actualisabb jellegét akarnak adni.

Valóban nem tarthatjuk jónak és célravezetőnek — miként ahelyett, hogy jól megfontolva, a felmerülhetõ

következmények iránt való teljes tájékozottsággal tennék meg azt, ami a nemzet közérzetének legméltóbban adhatna kifejezést: ugyszólván beleérőszakolni kívánjuk a közönséget oly mozgalomba, amelytől viszonyaink megfontolása mellett megfelelő eredményt ugy sem remélhet.

A népgyűlések, amelyeknek az ország minden részében való megtartása iránt a fővárosból szerte árad a buzdítás: a politikai nyilatkozásoknak oly szokatlan módját képezik ma még nálunk, amely éppen nem alkalmas arra, hogy az igazi közvéleménynek adjon méltó kifejezést. Nem lehetnek azok igazán vett politikai manifestációk; hanem inkább lesznek bõ alkalom, tág tér azoknak, akik az izgalmas előidézését szeretik.

Mennyivel más jelentősége van annak, ha egy komoly ügyben a nemzet véleménye egészen komoly, méltóságának egészen megfelelő módon nyer kifejezést. Az ily fellépések van hatása. Mig ellenben oly demonstrációknak, amelyeknél az igazi jelleg — nem egy nemzetnek önérzetes fellépéséhez teljesen illõ hangulat fogja megadni — nagyon valószínű — sokkal rosszabb lesz az eredménye, mint ha a nemzeti érzület felbuzdulásának egyáltalában semmi jelét sem adhattuk volna.

Pedig nekünk nagyon szükségünk van arra, hogy nem csak állami életünkben, hanem a külföld előtt is — minden velünk ellenséges indulattal szemben álló elemmel megértessük azt, hogy mi a politikai szabadságra teljesen érettek vagyunk.

Oly viszonyok között, mint amilyenek között mi vagyunk, a politikai életünknek csak a parlament lehet azon forum, amely előtt a sokat hányvott affaire, a nemzet méltóságának megfelelő s az elélni kívánt célhoz vezető megoldást nyerhet.

S van-e szükség arra, hogy a parlament fellépésének eleje vágjunk? fogunk-e azzal használni, ha a nép nagy tömege által akarunk irányt jelölni azoknak, akik bizonyosan sokkal hivatabbak arra, hogy az igazi utat megtalálják, s a nemzetnek is megmutassák.

Azon kifogás, hogy hiszen az országgyűlés csak szeptemberhónap második felében fog ismét megnyílni, s így nagyon is hosszú időnél kellene

a nemzetnek hallgatnia — nem tekintethetõ mértékadóknak. Arra nézve ugyanis már elég bizonyíték merült fel, hogy a nemzetnek hallgatolagos benyújtásából ne lehessen fegyvert kovácsolni. S az is bizonyos, hogy ha még tiszszerranyai időt kellene is átélünk a parlament újabb ülészakáig — bizonynyal akadna akkor is több oly országgyűlési képviselő, aki nem mulasztaná el alkalmat adni arra, hogy a parlamentnek ezen ügygyel foglalkoznia kelljen.

Azért tehát legyünk türelemmel. Lássuk be azt, hogy azzal ugyan nem sokat lendítünk a haza sorsán, ha a főváros egyes köreiből kiinduló mozgalmat a vidékre is át akarnók ültetni.

Hiszen legelső sorban is hazafias czélunk nem lehet az, hogy — ha csakugyan létezik őr a nemzet és a hadsereg között, ezt az őr minél jobban kitágítsuk! A nemzetközi viszonyok utjában előtérbe lépett bizonydalmával szemben nagyon veszélyes volna oly események felidézése, amelyek a monarchia haderejében birt madásunknak hátrányára lehetnének.

A miniszterelnök kezébe veszi az ügy tisztázását. Néhány nap múlva megjelen Ischiben a király előtt. Alkalma lesz ott hűen referálni a nemzet érzületéről — s megtalálni annak is a módját, hogy kielégítő megoldást lehessen elérnünk.

Akkor aztán elő lesz készítve minden, hogy — az erre igazán illetékes forum, az országgyűlés kimondhassa ítéletét.

Addig pedig legyünk türelemmel!

(*)

szolgálnak a krensiéri látogatásnak — nem lehet oly jelentőségű tulajdonítani. A mint ezt az osztrák és német sajtó teszi. Az utóbbi évek története eléggé világosan bizonyítja, hogy az uralkodók és az uralkodóházak tagjainak találkozásai nem mindenkor döntenek a béke és háboru kérdésekben. Es ezért most sem lehet Károly Lajos főherceg látogatásának valami különös politikai fontosságának valami különös politikai fontosságát tulajdonítani. Ámbár az e látogatás által felidézett optimistius megjegyzések mindenesetre figyelmet érdemelnek.

A mérsékelt ellenzék és az Edelsheim-Janszki-ügy.

Arad, július 31.

Régi dolog, hogy a vezérelv, program és határozott irányzat nélküli mérsékelt ellenzék politikájának egyetlenegy ismeretes végződjája van: Tisza megbuktatása, hogy tehát személyes és nem országos politikát üz.

De soha sem tûnt ki ez a kisleklü, az ország javát csak alárendelt valaminek tartó irányzat oly kirívóan, mint a most szõnyegen levõ Edelsheim-Janszki affaireben, mert a mérsékelt ellenzék lapjai nem annyira megbotránkosításuk fejezik ki azon kudarcra föltelt, mely a nemzetet Edelsheim elboacsztatásával és Janszki elölépítésével érte, mint inkább kárörömöké, hogy no, most már Tiszának csakugyan „mennie kell.”

‘sak Tisza menjen, a többi az mellékes dolog, ezt olvashatja ki mindenki a most záporosként hulló mérsékelt ellenzéki vezércikkek közül.

Ilyen nem az ország állapotát tekintõ, de csak is Tisza Kálmán állítólagos válságos helyzete fölötti körörmét kifejező vezércikket ír a helybéli mérsékelt ellenzék lap budapesti levelezõje is a szombati számban.

Hogy bebizonyítsuk, mily tapintatlan, mondhatni nemzetellenes a mérsékelt ellenzék magatartása a jelen esetben, az említett cikk javát idéznünk kell:

A politikai helyzet ma Tisza Kálmánra a legnagyobb mértékben van összpontosítva. Miert barmint bead a nemzet számára az ország ügye, hogy az ő uralkodó napjai megszámoltak, mert azok, kik egy báró Edelsheim-Gyulának nem tudtak megbocsátani a Janszki-ügyet, azok neki még kevesebb fogják azt megbocsátani. De azért Tisza nem a Janszki-ügy martirja, mint Edelsheim: õt egyszerűen a nemzeti szívja tiszony õvi politikájáért. Maga idézte fel ama kísérleteket, melyek most ellene fordultak; maga szolgált legálabb közvetve a militarizmust, mely most ellene fordult. Ugyanazok esztendői kormányzata nem egyéb, mint a nemzeti betelgyás, a parlamentü tényezõk csorbítása a katonai párt jávára. Ó alatta, az õ közveitésevel erősödött meg ez a párt, mely most ellene fordult. Azt mondja neki is, megette kötelességét, most már eldobhat. Ugyanazok ejtették el a Tisza-kormányt, kiket föltetlen odaadással szolgáltak õta, kiket feloldozta népzsorságát s kiknek kegyesét a nemzetre olyan nehéz áldozatokat rõt.

Nincs többé arról szó, hogy Tisza Kálmán bárkin is elégtételt vegyen. Ó kötelességét elégtételt adott benne megértett nemzetnek s erre csak egy utja van: a lemondás. Minél hamarabb teszi ezt, annál jobb õnek néznie. Ma meg önkényt mehet, nehány más volna menesztési fogják.”

No hát szedjük ezeket a gyönyörűséges dolgokat kissé apróra.

Persze, ha fellelõltetnék a mérsékelt ellenzék arra, hozzon fel egy-két példát arra, hogy Tisza mely tényei azok, melyekkel a militarizmust szolgálta, akár közvetve, akár közvetlenül, hát nem tudna egyetlenegy et sem hozni fel s ez állítás, mint sok más, méltatlan gyanúsításnak bizonyulna.

De ez még hagyján. Tegyük fel egy kis phantasiával, hogy Tisza a Janszki esetéig csakugyan akarattal vagy akarata ellen szolgált a katonaságot: akkor is bizonyos, hogy ebbe a Janszki-ügyben, mikor az ország színe előtt a tábornok tényét helytelennek és tapintatlannak nevezte, nem szolgálta a militarizmus ügyét, sõt a nemzet sérelmét nyilat magáévá tévén, a „hatalmas” katonai párttal a legelésebb ellentétbe helyezte magát.

Ha tehát igaz, hogy Tisza uralkodó napjai meg vannak számlálva. (amint hisszük, hogy nem igaz): akkor azért volna nekünk megcsalás, akkor azért „menesztés” el, mert elég hazafias bátorsággal birt a nemzet sérelmét magáévá tévén, a hatalmas katonai párttal nyilat szembeszállni, s mert Tisza bárminek tartja is az ellenzék, de bizonyára buta embernek még ez sem hiszi, az ilyen öntudatosnak teszi, tehát tudja, hogy esetlegesen állását, azt a bárszonyzékot is kockáztatja, melyhez oly „görcsösen” ragaszkodik. Tehát azon öntudattal tette magáévá a nemzet sérelmét, hogy esetlegesen õ adja meg az árt. És mégis megtette. Ennélfogva ha igaz, hogy menesztetik, világos, hogy egy nemzeti ügy védelmének lenne áldozata.

Ha ezért az ügyért mennie kellene Tiszának, ez épen a mérsékelt ellenzék okosodása alapján, azt jelentené, hogy nem Tiszának, de a magyar nemzetnek óhajai, érzelmei számba nem vétetnek ott fenn, hogy a katonai párt uralkodik ez országban oly annyira, miszerint még oly minisztert is, — ki pedig eddig, mint a mérsékelt ellenzék eszajának, mihelyt a nemzet aspirációt többre bescsüli a pártjánál. Tisza elboacsztatása a jelen körülmények és a most fennforogó ügy miatt tehát, nem annyira Tiszának, mint a nemzet közérzetének, melynek ez egyszer mégis egy a hogyi tolmácsa, elõharczosa volt, lenne arcul-csapás.

S a mérsékelt ellenzék, ez igaz és való ténnyel szemközt, mégis őrül annak, hogy Tiszának ily ok miatt mennie kellene, mert mi neki az ország, mi neki az, hogy Tisza ez esetben áldozata lenne az ország érdekben tanúsított eljárásának, csak ha megy, csak ha Pejacesvich barátjának, Apponynak enged helyet.

Magyar cosmopoliták.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti novellája. —
Irta: Kádár Lajos.
(6-dik folytatás)
XV.

Egy napon Skitubia Vászta, helybéli görög keleti szerb esperes látogatta meg a Hazafi-családot.

Minden tekintet nélkül megkérte Gizella kezét fia számára, ki néhány hét óta tette le Bécsben az orvosi szigorlatot a testvérénél Járta kir. közgyógyó nejenél látta meg Gizellát s nem tud letenni a gondolatról, hogy nejevel a. A leány is többször adta jelét a fiu iránti vonzalmának. Csak örülni tudna, ha régi barátáguik rokoni friggye érbeülne. — Edes Vászta, kérsékedet kerekon megtadom.

— Leányod megkérdezése nélkül?
— Igen, a nélkül!
— Azt nem teheted. Nincs jogod hozzá. És mi kifogásod van fiam ellen?
— Mint igaz magyar, nem adhatom szerbnek a leányomat.
— Hát ez a ti híres testvéresülési törekvések? Azt akarjátok, hogy szeressünk benneteket, kik nem akartok velünk rokonsági kötelékbe lépni. De igaz bizony... magaddal jössz ellentétbe, vöd, szemed fénye... szintén nem magyar.

— Ne említed előttem ez embert, különben elfeledem a magyar vendégszeretet tisztességét és a faképnél hagylak.
— Hiszen vöd, az országgyűlési képviselő, a legmérsékeltöbbrõ román vezérférfiu, s a kormány elõtt...
— Hallgas róla! Leányom a testvéresülési hóbortládozata. Második leányommal ovtosabb leszek.

— Jób! Ismersz. Együtt tanultunk, együtt vértettünk. Saját nemzetiségem ellen küzdtem mint ezer más fajrokonom az igaz ügy védelmében... csak nem hiszed, hogy a magyar ellensége vagyok, vagy a fiam nyert olyan nevelést, hogy azzá legyen?

Törös Tivadár.

A portómentes „Törvénytar.” A hivatalos törvény és rendelet kiadványok beszerzési ára fejében járó pénzekre, illetleg ily pénz tartalmazó és a közegyei elõjárók által a szolgabíróhoz vagy alispánhoz intézett penzes levelekre, amennyiben azok „törvénytári ügyben portómentes” megjelöléssel vannak ellátva, a közlekedésügyi miniszter a portómentességet megadta s errõl a belügyminiszter, téves megjelölések elkerülése végett a törvényhatóságok útján az összes közsegeket értesítette.

Károly Lajos főherceg pétérohoi utazásáról és arról a hírrõl, hogy Vilmos porosz herceg hasonló utazást tervez, a „Petersburgskija Vjedomosti” a következõket írja: Politikánk álláspontjából ily látogatásoknak, melyek rendszerint csak udvariasságból történnek, s most annyival inkább, mivel viszonzású

dani? — és amint ezt kérdezte hangja lelkébõl reszketett.

— Félek, — válaszoltam. — hogy nem szeret. Pedig én inkább szenvedek tovább, hosszasan, semhogy tudjam, hogy nem szeret.

Idéges mozdulattal tépett le egy ágat a pad mellett levõ jaszmin-bokorból. Puha fehér kezét megsebze az ág és egy kis vér fakadt fel rajta. Kezéhez kaptam s megcsókoltam mohón, szenvedélyvel az elenyészõ vérfoltot.

— Hogy reszket az ön keze — szõlt — esekélyeség, elmulik hamar...

— Nekem is fáj, — susogtam.
— Ugy, mintha az övé volna?
— Hiszen az övé...
Egész közel volt hozzám. Feje vállamat érintette s a másik pillanatban oda hajlta egészén. Emlékezem tisztán, megcsókoltam homlokát s pihegõ mellén keresztül átöleltem vállait, õ pedig a kezemben tartotta tovább is a kezét.

Az igaz, egy szóval sem mondta, hogy szeret...
— Nem is fáj, — susogtam.
— Ugy, mintha az övé volna?
— Hiszen az övé...
Egész közel volt hozzám. Feje vállamat érintette s a másik pillanatban oda hajlta egészén. Emlékezem tisztán, megcsókoltam homlokát s pihegõ mellén keresztül átöleltem vállait, õ pedig a kezemben tartotta tovább is a kezét.

Az igaz, egy szóval sem mondta, hogy szeret...
— Nem is fáj, — susogtam.
— Ugy, mintha az övé volna?
— Hiszen az övé...
Egész közel volt hozzám. Feje vállamat érintette s a másik pillanatban oda hajlta egészén. Emlékezem tisztán, megcsókoltam homlokát s pihegõ mellén keresztül átöleltem vállait, õ pedig a kezemben tartotta tovább is a kezét.

Széles gyökér-kalapja sötét-vörös szalaggal volt átkötve álla alatt. Mályvaszint pougóláját elõl apró kék csokrok tartották össze. Parányi lábai eltűnni látszottak a fövényben.

A mint észrevett, hirtelen megütõdni látszott, de csakhamar kaczer mosoly villant fel hitos ajkain és sietve jött felém.

Arad és Vidéke.

— Üvitzekedések a cholera ellen. A tanács által kiküldött Dr. Proszgyay főorvos már vissza érkezett tanulmányútjából és betegeszté tapasztalatait, melyek a tegnapi ülésen tárgyalattak. Jelentésében kiterjeszkedik a barakkház tervezetére és költségvetésére is. Többily körháza megtekintve, azon megállapodásra jutott, hogy egy Aradon felállított barakkház 5000 frtba kerülne...

Vadházasságok ellen.

— Vadházasságok ellen. Világoson — mint lapunknak írják — hol, mint fájdalom mindenütt, a vadházasságok mélylye egyre mélyebben pusztítja nemcsak a társadalom testét, de már az állam gépezetében is benyúl benító hatásával, igen nagy megelégedést szül Horowitz Lipót plébános és Sank Lajos főszolgabírónk működése. A vadházasságok ellen. És a fardázások által bár hosszú évek baját kell orvosolni, — sikerült is a község e mélylyene némi gátat vetni. Az eddigi eredmény főleg Sank szolgabíró ur erélyes és mindazonáltal tapintatos eljárásának köszönhető. Mert bár a lelkes ment megtesz saját hatáskörében, hogy e bünt kiírta törvényei, melyeket csak erkölcsi eszközök támogatnak, az illetők vallási indolentiájával szemben, mely minden erkölcsi és társadalmi ranggal dacol, csak az illető közigazgatási hatóság támogatásával érhetnek célra. És e támogatást oly készséggel adja meg a lelkesnek Sank főbíró s a személy szabadság és jog minden megsértése nélkül mégis oly erélylyel jár el a javíthatatlom e két factora így váltva tovább fardozik és kemolyan akarja a bajt orvosolni, kis körben, de sokkal hathatósabban fog az orvosolni, mint folytonos üres panszokkal, de ölbe tett kezekkel.

— Gazdasszonyok panasza. Beküldettek hozzáik e sorok: „Hivőké a mennyek országa, de ahová nekem már semmi reményem bejutni, látva, mint lesz napokint semmirre egy-egy düm. Ittem, hogy a hus oleőbb lett nyolc krajczarral és meggyözödtem, hogy nem úgy van, mert azóta minden fontból egy nyegedi biányzik. Hitem, hogy a teji-szonyok javulni fognak. A tejasrónokunk lesz és valóban, azok javultak is, de nem a mirészünkre, lévén azóta sokkal rosszabb és drágább a tej. Hitem, hogy a cselédiviszonyokat rendezte a miniszter és látom, hogy azóta meg rossz cselédet sem kapok drága pénzért, lévén Aradon egy akól és egy pásztor. Schlesinger ur egy világboldogított eszmével sehogysem tudok kibékülni. Hogy ki ez a Schlesinger ur? Nem hiszem, hogy volna Aradon asszony, a ki ezt nem tudná, mert ő

Folytatás a mellékleten.

„Ugy kellett történni, mert mikor később utána néztem, már nem találtam őt.“
„Es más utja nem volt?“
„Nem, mert a reteszt kívülről előre toltam.“
„Es mit gondoltál magadban az engemet illetőleg tett megjegyzéseiről?“
„Megvallom, hogy azok megijesztettek.“
„Henrik neveted, de ez nem volt vidám, szívből jövő nevetés.“
„Föltételezted tehát, hogy én olyan buntársfélé vagyok az ő gonosztétében?“
„Nem tudom, hogy ama pillanatban mit gondoltam, de azt tudom, hogy hangjában igen sok meggyőző volt. Azonkívül tudtam azt is, hogy pár nap előtt téged meglátogatt.“
„Honnét vélted ezt tudni?“
„Folismertem hangját. Épen mikor nálam voltam, ez emberrel a folyosóra vezető ajtón keresztül beszéltem.“
„Akkor fűled csakugyan csodálatos emlékező tehetséggel rendelkezik!“
„Csak gunyolódjál; én bizonyára nem csalódtam.“
„Meglehet, hogy igazad van.“
„Nem lennél igazos nekem felvilágosítást adni ama viszonyról, mely e csavargóhoz fűz.“
„Nagyon szivesen. Csak előbb nyugtass meg mamát és Ilnát illetőleg. Tudnak valamit e kalandos történétről?“
„Egy szót sem. Csak az ismeretes elötlük, a mi a többiek szemé előtt játszódtott le.“
„Egyáltalán nem éreztem magamat hivatalnok. Boldog tudatlanságukból a valódi tényállás megismertetésével őket kiragadni.“
„Ez nagyon okos és tapintatos volt, bár meg vagyok győződve, hogy mindketten egy ily egyen nyilatkozatait sokkal hidegbebben fogadták volna, mint te. De térjünk a dolagra. Igen, én ismerem ezt a Kategó urat, azonban csak néhány nap óta. Leveleket és megbízásokat hozott nekem Londonból és megvallom, hogy küldetés nem épen jelentéktelen volt. Nagyon befolyásos oldalról vannak ajánlatai és ha nem te lennél, a ki amaz éjeli kalandot elbeszélte, csak azt fűltélezhettém, hogy vagy az elbeszélő, vagy a tettes örült meg. Miután egyáltalán nem vagyok azon nézetben, hogy egyik kereked hiányzik, kénytelen va-

négy napon át dult a harez a törökök és montenegróiak közt igen heves volt. A montenegróiak tiz halotttal és izonég sebesüllettel vesztek. A törökök veszteségei ismeretlenek, de igen jelentékeny lehetnek, mert a montenegróiak később két ágyút is állítottak a sikra. Negyvenkét törököt elfogtak.

— Az amsterdami savargásokról. Amsterdamból július 30-iki kelettel jelentik: Fortuyn, a tegnap elfogott szocialista vezérnél több veszélyes iratók találtak, melyekből kitűnik, hogy a szocialisták már rég foglalkoztak Amsterdamban megtámadásának tervével. A városban kivált az esteli órákban nagy bizonytalanság uralkodik. Tegnap egy rendőrlőnyököt nyitl utcán leszurkáltak. A Noorderkerk templomot 180 katoná tartja megszállva.

TÁVIRATOK.

— A munkások nem vesznek részt a népgyűlésen. —

Budapest, jul. 31. (Az „Aradi Közlöny“ eredeti távirata.) A magyarországi általános munkáspárt kijelenti, hogy a holnap tartandó népgyűlésen nem vesz részt.

A bécsi új francia köv. —

Paris, jul. 31. (Az „Aradi Közlöny“ eredeti távirata.) Decrais a francia köztársaság új követe, az osztrák-magyar monarchiánál állomását alig fogja szeptember előtt elfoglalni.

Az „Aradi Közlöny“ előfizetési feltételei:

Table with subscription rates: Helyben házhoz hordva: Egy évre 12 frt — kr, Félévre 6 — „, Negyedévre 3 — „, Egy hóra 1 — „. Vidékre postai szétkaldással: Egy egész évre 14 frt — kr, Félévre 7 — „, Negyedévre 3 — 50, Egy hóra 1 — 20.

— Az előfizetési pénzeket kérjük e hó végig az alólírott kiadóhivatalhoz ezimezve beküldeni.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Arad, 1886. évi juliushóban

Az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatala.

Augustus 1. Vasárnap. Róm. cath. napt. Vasa sz. P. Prot. napt. Vasa sz. P. — Görög-orosz napt. (juli. 20.) E. illes pr. — Nap kél 4 ó 38 p., nyug. 7 ó 34 perc.

Augustus 10. Aradmegye renkivüli közgyűlése

Ártatlan megjegyzések.

Valamelyik lapban, nem nagyon messzire túltünk — tán épen Aradon — egy vezércikkben a következőket olvasuk: „Igen sok kormány tanulhatna becsületes politikát az utcázól, mely ha néha túlzásba esik is, néha nem számol a viszonyokkal, de a legtöbb esetben tisztán, he-

„Nincs tudomása az engem ma ért szerencsétlenségéről?“

„Egy hangot sem tudok felőle!“

„Kévéssel aztán, hogy egymástól elváltunk, kerestem tezedamat — nyomtalanul elveszett.“

„Egy fekete tárcza arany csattal? Emlekszem rá, hogy egy fényképet mutatott, melytől bolélt ve ki.“

„Igen. Azt is tudom, hogy legalább is tiz lépésnyit távolban voltam ontól. Midőm ez emléket kedves, szép kezekre, a zsebembe viszszadugtam.“

„Tehát valami művészi himzés elvesztéséről van szó?“

„Oh, nemcsak arról. A tárczában közel százszer franc érték volt. Genuába sietek, hogy néhány tartaléktőkémet mozgósítsam. Is-ten önnel!“

Pár percczel később a vonat kirobogott a pályaházból. A fiatal herceg komolyan öszszeranzott szemöldökkel tilt; Colright elégtlen gyújtott rá egy szivarra és Kategó agyában egymást tűzték a gondolatok. Ede nem értette a pártfogójának mosolyából kirívó nagy elégtlenség okát. Gondolkodott, de nem bírta az igazi okat kitalálni.

Olaszországon és Svájczen keresztül Németországba utaztak, melyeket Colright futólag meg akart nézni. Kölmben az angol megfizette a közös vendégelői számlát és a pin-czérnek egy ezer francos bankjegyet adott át. Kategó szörnyen elhalványodott, mert tisztán látta, hogy a bankjegyet egy aranycsattos fekete tárczából lett kivéve. E tárczát azelőtt Colrightnál sohasem látta.

XXVII. Bartony kémkedik.

Amaz igazgatót éjjelt követő nap után az ügyvéd elment Henrik irodájába. A bankár az első pillanatra látta, hogy valami rendkívüli kellett történni, mert Agoston vonásain tisztán kivehető voltak a kiallott aggodalom és gond nyomai.

„Beteg vagy?“, szólt az ügyvédhez, „szerencsétlenség ért?“

„Mindkettő, Henrik. Illetőleg baj ért és ez tett beteggé.“

„Talan csak nincs Ilnának baja?“

egyedüli okból alkotmányos államban mi-niszternek le kell köszönnie, mivel ugyanis a nemzetet képviselő országgyűlés bizalmát többé nem bírja, hanem egy alkotmányon kívül fekvő, a nemzet által jogosnak el nem ismert katonai hatalom jogtalan fellépése folytán!

Szerintünk ez a speciális helyzetnek megfelelő helyes logika, de nem az, hogy mondjon le Tisza most, midőn a lemondás oka épen az volna, hogy az egész nemzet sérelméért sikra szállt.

Külföld.

— Orosz lapok harozza Ausztria Magyarországot ellen. Ausztria-Magyarországot ellen az orosz lapok valóságos monstre-riadókat fújnak a nyári események nélküli sásonban. Hetek óta folyik ez a campagne az összes orosz lapokban, nem véve ki még a legmérsékeltbebbet, sőt az olyanokat sem, melyek információiban félhivatalos szöveget árulnak el. A csekély hatás, mely rodomontadejaikat kíséri, még jobban felingereli őket s a ki most, egyéb információk nélkül olvasná a moszkvai és pétervári hírlapokat, bátran hihetné, hogy Ausztria-Magyarország és Oroszország a legnehezebb bonyodalmak közöttöben állanak.

Szerencse, hogy az igazi politikát nem e szerkesztőseké vakbuzgó panslavizmustól saturált irodáiban csinálják s szerencse, hogy a muszka hírlapírók nagyhangú cikkei meg lehetösen elvesztették hitelüket az európai kö-zönség előtt. Katkówek álmódhatnak olyan szépet, a minőt csak kivethetetlen ideálokkal túltömött phantaszájuk álmodni képes és irhatnak olyan tájéktzó cikkeket, minőt csak a tehetetlensége miatt dühöngő toll tud írni, az éppen semmit sem fog változtatni az események kérelhetetlen rendjében.

De másrészt nem tagadható, hogy ez a harez így, minden apropos nélkül indított meg egy olyan sajtó által, mely magatartására nézve gyakran nyer utasításokat a mervádó köröktől. Még egy éve sem mult a kremenieri találkozásnak, azóta mi sem történt, a mi megzavarlhatta volna a két uralkodó személyes találkozásának ödvös hatását, s ime az orosz közvélemény kúrtjei egész más tenorból szólalnak meg.

S a mi e kollektelen benyomást még kellemetlenebbé teszi, az az, hogy éppen most, midőn királyunk fivére barátságos látogatás céljából megy az orosz fővárosba, ily dissonantiák zavarlják meg e találkozás örö-mét. Ilyen alkalmakkor a civilizált országok sajtói fel szokták függeszteni az efféle politikai attaqueokat, ugy a magas vendég iránti tekintetökből, mint a nemzetközi ildom szempontjából.

Hogy ehhez az orosz sajtónak nincs ér-zéke, az csak arra vet világót, hogy mi emberekből áll ez újságáboru intézőinek — phalanxa.

Legújabb posta.

— Ausztria-Magyarországot harozza a Bosporus. A berlini „Kreuzzeitung“ azt jegyzi meg az angol lapokkal szemben, melyek kivánatosnak mondják az osztrák-magyar monarchia kiterjesztését egész a Bosporusig, hogy sem Berlin, sem Bécs nem fogják Anglia részére a gesztenyét kikaparni a tűzből. Németországban nem biztat hatja Ausztria-Magyarországot keleti kalandokra csak azért, hogy Angliának nyitva tartsa az Indiába vivő utat.

Török-montenegrói harozok.

Cettinjei hivatalos jelentések szerint a határon

Az öreg urnak — mint minden nagyapának — legfőbb dologdaga unokája volt. Ö tanította járnit. 5 adta szájába az első szót, s oly boldog volt, midőn repesve tipegett e sokat jelentő szóval: — Tata! Tata!

A ficska egyre nőtt. A másik nagypapa levelet irt nászának, — küldéné, egyszer más-szor a kis unokát hozza is. És a közös nagyapáság ismét közelebb hozta egymáshoz a két meghasonlott barátot. Hazafy kezdett fel-edni — és áledni. A két nagypapa versenyezett az unoka elkényeztetésében. Nem volt alkalom, hogy az öreg papa ne vett volna valami ajándékot, vizsonzásul csak annyit kívánt a gyermektől, hogy egy-két szerb szót tanuljon meg. — Persze, ez a mód-szer tultett a világ minden nyelvtaú. Hazafy nem is sejtette ezt. Egy délután a kis gyerek szerb nagypapától kapott fakatonait sorba állítá, egy ostorcsapással leteríté azokat a szerb nyelven mondott felkiáltással.

— Ne kutya magyar!

Szegény Hazafy magánkivül hanyatlott vissza székeében. Csak gyors orvosi segély adta vissza az öntudatnak.

(Folyt. köv.)

A feltalálhatlanok.

— Ragény. — Irt: Permett Frigyes.

(80-ik folytatás.)

XXVI. Különös utakon.

Az ügylet másnap csakugyan lebonyolit-tathatott, mert az angol következő este véden-czének oldalán a vasuti kocsiában ölt.

Kévéssel a vonat elindulása előtt volt; Colright elégtlen mosolylyal tekintgette ki az ablakon. Egyszerre egy fiatal ember igen elő-kelö alakja jelent meg a perronon. Colright ödvözölög meghajította magát.

„Hova, fenség?“

A fiatal fenség, Tolledno herczeg, hidegen köszönt és valami szitkot mormogott.

Sőt még azt a jóakaratu tanácsot is adják Tiszának, ne is várja meg menesztik, hanem tustént mondjon le, adja be a derekát, mert ő köteles a „benne megsértett nemzetnek“ elégtételt adni azzal a móddal, mely egyedül lehetséges, a lemondással.

Ennek a kifczamított logikának a mi-voltát csak egy mérsékelt ellenzéki fő éri fel észével, mi nem! Maga beismeri a mérsékelt ellenzék, hogy ez egyszer Tiszában „a nemzet“ maga „lett megsértve“ (természetesen azért, mert Tisza ennek ügyét tette magáévá országgyűlési beszédjében és nem a katonai párté!) és még is azt tanácsolja, hogy minél előbb mondjon le ez alkalomból önként, hagyja ott a küzdőt, lökje el magától a keztyint, melyet a nemzet képebe dob-tak, retiráljon gyáván, és ismerje el a benne sértett nemzet kudarczát ez által is! A korona kérdéses actusa nemcsak Tisza Kál-mánra nézve képez „érzékeny veszteséget, de benne a nemzet van megsértve“ így moná-ják ök-maguk, de Tisza még is azt az elégtételt adja meg a benne megsértett nemzetnek, hogy lemondjon, mikor a benne megsértett nemzet e kérdésben legalább — mint egy ember — egyetértve vele. tán éppen az ellenke-zőjét érhetné el, tán azt, hogy a katonai pártnak kellene beadni a derekát, a mint már nem egyszer kénytelen volt — például a „chlumi kód“ után — az egyetértő, ösze-tartó nemzet jogos öhajai előtt meghátrálni.

De a legfrivolabb, mondhatni legvetke-sebb színben tünik fel a mérsékelt ellenzék abbéli okoskodása, hogy Tiszának most, mid-ön a nemzet sérelmének magáévá tétele miatt menesztetnek, maga hagyja el a küzd-tért és mondjon le: ha némi higgadsággal a fölött böcsátkozunk közelfekvő kombinatákba, mi fog hát azután történni, ha Tisza a fenn-forgó ok miatt csakugyan menne?

Ha Tisza most menesztetik vagy meg-ye, ez azt jelenti, hogy még ő is — ki pedig a mi kedves mérsékelt ellenzékünk szerint a ka-tonai pártot szolgálta — szálka ezen katonai párt szemében, hogy az ő „meghunyászko-dásá“ is kevés nekik, hogy tulliheralis, hogy tehát nekik olyan ember kell a gáton, a magyar miniszterelnöki széken, ki soha sem merne olyan nyilatkozatokat tenni, mint a mi-lyent Tisza is tett, ki a nemzet sérelmeit soha sem teszi magáévá, ki föltétlen hive a ka-marillának. Ha Tiszát azért böcsajítják el, a mit a Janszki-ügyben tett, akkor azért teszik, mert nekik oly ember kell, ki „jól fogja magát vi-selni“ minden körülmények közt.

Örülni tehát, sőt kívánni, hogy Tisza most az Edelsheim incidenséből menjen: az lehet az oly semélyes politikának észjárása, milyen a mérsékelt ellenzéké, de nem az ország érdekét szem előtt tartó párte.

Sőt nyilvánvaló, létezik. Hozzánk, hívér — mondjuk csak az egyszer — a nemzeti kegye-let védelmére kell, hogy tehát csakugyan való, miszerint a nemzet benne megsértetik, ha most menesztetik: ez ökből nem szabad na e nemzet egytelenegety fiának sem léteznie, ki — ha ez ökből megy — utána a mi-ni szterelnöki széket elvállalja, hogy így méltó kifejezésre jussan az, misze-rint ez ügyben Tiszában csakugyan az egész nemzet lett megsértve és hogy ezuttal nem azért kellett mennie, a mely

— Ha lelkedet leheted belé, mint én az enyémet vömbé lehelni véltem, még akkor is azt mondom: leányom vagy magyar ember felesége lesz, vagy apacázá!

— Atyám! könyöröljön rajtam! Én End-rét szeretem, — ösegett a leány.

— Takarodj szemem elől és ne átkoztasd el magad!

— Giza elajult e szavakra, Skibulit düh-től szikrázó szemekkel rohant ki, s vissza kiáltá:

— Megátkozlak én s egész fajodat, gyil-kos apa!

XVI.

Egy hó múlva gyászos raggelre ébredt a Hazafy-ház. Giza eltűnt. Kút, folyó, erdő, mélt felkutatva, nyoma sine!

Mint minden ity eset után levéllel ko-pogatnak be a menekültek. Giza Skibulics budapesti orrossal megszökött s mint férj és nő kéri az apai áldást.

— Istent meddig versz még, mennyi gyalázatot engedsz öz fejemer gyülemelői? — kiáltott fel Hazafy bánatában, — s aztán ismét visszasetett régi buskomorságába.

Az anya is megöröött. Folytonosan békit-geté büsujtotta férjét. Titkon levelezett mind-két leányával, kik leveleikben nem gyöztek férjeiket megszaválni, kik hogyan küzdenek a magyarság mellett. De az öreg hajhatatlan maradt. Néha akarva is künn feledé leányai egy-egy levélét. Az apa körülözött, nem-e látja valaki, s könyözve csókola meg a jól ismert kedves vonásokat, melyek hajdan atyai szivemnek annyi örömet szereztek, hogy önfe-ledelelen gondolt kedves leánykái gratulálása által fűszerezett névnapjaira s oly édededen renetgé térdein — — semmit! Midőn ma-gához jött, szégyelte gyöngegségét s felkiáltott: — Nem tágtok!

Csodálatos talány az emberi sziv! Leg-nagybó haragunkat, gyűlöletünket elnémítja elkéserevésünk okozójának szerencsétlensége!

Az ifjú orvos meghalt. Szegény Giza öz-vegyen, cececsendő fia árván maradt. Nénjélen huzta meg magát. Az apa csak alkalomra várt, hogy visszahívja gyermekét. Hamar meghozta az alkalmat a kerő anyja. Férje be-leegyezése mellett visszahozta a megbocsátó atya szerető karjai közé.

háziát — elvesztette minden, minden vagyont. Nehány szóban megmondta nevének, aztán írt egy levelet Rómában lakó atyjának, szívére kötve hat gyermeke sorsát. Aztán kilépett az erkélyre, ahonnan le akart ugrani; neje azonban megfogta, visszatartotta, s mint-hogy a marquis minden áron ki akarta magát szabadítani, a marquis meglevette vele egyet az erkélyről; boltta zugát magukat mind a ketten. A szomorú eset rendkívüli feltűnést keltett Nápolyban.

Százhat éves tudorjelölt. Pekingből írják majus 31-ről, hogy egy szöcheui tudós, ki a napokban lett százhat éves, a tudori szigorlatra jelentkezett. A vizsgára elkísérte őt neje, ki jelenleg százhat éves, és két fia, kik közül az idősebbik kilencven és a fiatalabbik nyolcvanöt éves. A többi jöltek, a kik kötelezőgúknak tartották az aggot tiszteltet és előzettséggel elhalmozni, mindig így szólították őt meg: „öreg mester“; de az öreg nem tűrte, hogy őt másképp szólítsák, mint egyszerűen „pajtás“-nak.

Brooser Salzburgban. Salzburgban óriási feltűnést kelt Hebenstein Venczel városi tanácsnok s a jogügyi osztály vezetőjének elfogatása. Hebenstein évek óta állt a salzburgi rendőrhatalom élén s olyan állást foglalt el, minő kevés van Ausztriában. Maga a jogügyi tanácsosság is kivételes állás, mert városi s egyszersmind állami hivatal is. — Elfogatását katonas-zabardítási ügyekkel hozták kapcsolatba. A dolgot számos paraszt van érdekelve, kik közül már többen elfogatták. Hebensteint hivatalos helyiségében tartóztatták le a vizsgálobíró. A katonai hatóság ez ügyben szintén vizsgálót indított.

Rövid hírek. A kínai császár esküvőjénél, a ki ugyancsak nyilvánították nagykorvát és veszi át az uralkodást a menyeyi birodalomban, ezúttal — s ez most történi — kínai ünnepség alkalmával először — az európai hatalmak hivatalosan lesznek képviselve. Ausztria-Magyarországot kínai és japáni követünk, Zaluzski gróf képviseli. — Háromezer mifogató loptak el Herz bécsi fogorvosát. A tetteket fel is fedezték már a fogorvos inasának személyében, ki az ellopott fogakat és egész fogorvosok potom áron árulhatta gazdája concurrenszainak. — Olasz sziarulat alakult Párisban Carlo Carafa di Noja herceg vezetése alatt. A művészi igazgatás Ristoria, a irneves tragica művész fővédere van bízva. Az előadások jól sikerültek. — A lőpor helyettesítője. Krasnoje Szeloban, a gárdazredek ezéllőrdőben jelenleg egy orosz mérnök által felfalatt robbanó anyaggal tesznek kísérleteket, ami ha sikerül, a lőpor van hivatalos helyettesítője. Az anyag, melynek összeállítását a felfalatt titka, rendkívüli határu, sokkal erősebb a fekete dynamitnál, és sem hőt, sem füstöt nem okoz.

Irodalom és művészet.

A Vörösmarty szobra. A Vörösmarty-szobor eszméje — mint a „F. L.“ írja, — szönyegre fog kerülni. Tomori Anasztáz a magyar Shakespeare maceenása, fog az eszme buzítóitól fellépni. Nagyon kívánatos, hogy szép terve vizsgálra talájon. Ha mindenki, a ki egyszer másszor, lelkesült vagy szomorú ünnepeken enekelte valaha a Vörösmarty, „Szózat“-át, csak tíz-husz krajczárral is járulna az ő fővárosi emléksobrához, akkor bizonyára aránylag rövid idő alatt fel lenne állítható. Meg kell említenünk, hogy Tomori Anasztáz volt az első, ki fővárosunkban magyar költségek szobrot állított közhelyen, még pedig saját költségén. Ez a „Bánk-ban“ költségek szobra volt, mely a nemzeti színház előtti kis ligetben állt pár évig, de mert nem volt művészeti kivitteli szobor (mintzója Zillich Rudolf) később Párisba ment kaméa-vésőnek). Tomori e szobrot elvitte s később Kecskemétnak ajándékozta, ahol közhelyen látható ma is. A hiányt azonban itt is pótolta Tomori. Lelkes hölgyek segítségével összeget gyűjtött az idős Lendvay álló szobrára, melyet Dunaiszky készített s éveken át a nemzeti színház előtt állt, míg nem az épület homlokzatának átalakításakor bevitték a színház udvarára, ahol van jelenleg is. Ha most a Tomori Anasztáz büdizása hatni fog, akkor a „Hazának rendeltetés“ költségek eszméjét biztos kezekre lehet bízni, mert ma már hála Istennek, vannak jeles szobrászaink, míg az ötvenes éveken (a Katonas- és Lendvay-szobrok készítése idejében) nem voltak.

Kivételes szingiaztó. E cimzmel ruhazza fel a „Föv. Lapok“ K r e c s é n y i aradi szingiaztót, kinek működésére nézve következők írja: A vidék majd mindenik szingiaztója panaszokodik a szellemi aszály miatt,

mely főnkre teszi vetésüket. Nincs pártolás, nincs közönség. Krecsányi Ignác kivétel. Ő nem panaszokodik, hanem neki lát a dolgozhat két kézzel s sok leleménnyel s van is a nagyváradi szinkörben pártolás is, közönség is. Úgyel a játérend vonzó erejére s tartja az egyensúlyt a műtárgy közt, s ha most a „Czigánybőr“ dalaival gyűjt is közönséget, gondoskodik a dráma tekintélyéről s közlebb E. Kovács Gyula fog nála vendégszerzelpni négyeszer: „Óthello“, „Lear“, „III. Rikhard“ és „Akbar szultán“ czimszerepeiben. A Szigligeti-ünneppel pedig a jövő hóban fog hatást kelteni. Akkoron kiadandó emléklapjába fővárosi jeles írók és művésznők is fognak küldeni dolgozatokat, becsülv tőrekvésűt. Így szolgálva a Thalia színelőjében, nem is kell minduntalan arra gondolnia, hogy megint félvegye a vandorbotot. Marad nyár végéig Nagyváradon s onnan megy egyenest téli szállására: Aradra, hol a színi évszakot október elején nyitja meg.

TÖRVÉNYSZEKI CSARNOK.

Magnás és antiquarius. Érdekes ügyben határozott a napokban a budapesti kir. törvényszék. Ba t t h y á n y László gróf két értékes karpengéjét, melyeknek markolata drágakövekkel volt kirakva, — megbecsültetés végett Rosenstock Manó antiquáriusnak adta át. Ez a helyett, hogy a megbízásnak eleget tett volna, az értékes karpengéket 198 frtért Egger és társa s Fuchs A. antiquáriusoknak eladta. A karosult gróf lopás és orgazdaság büntette miatt lenyitott följelentést tett a nevezettek ellen. A vizsgálat folyamán kitűnt, hogy Egger és társa, valamint Fuchs A. a karpengéknek lopott voltáról mitsem tudtak s azokat jóhiszeműleg vettek meg, — minek folytán a törvényszék az ellenük folyamatban volt eljárás megszüntette, ellenben Rosenstock Maotó vid alá helyezte. — Felhívta egyszersmind Bathányi László gróft, hogy polgári per útján döntesse el, hogy a karpengéket kinek tulajdonát képezik. A panaszos gróf becsülv szerint a karpengék minimum 700 frtót érnek.

A feleséggyilkos képviselő pere. A brüsseli semmítőszék a napokban foglalkozott a Vandersmissen-ügyben beadott felelőzzéssel. A Vandersmissen-ügyben Bayet legfőbb ítélőszeki bíró volt az előadó; jelentésében nyolcz okot hozott fel, melyekre a felelőzzé tászkodók; ezek: 1. A felelőzzé (Vandersmissen) elíteltetett, a nélkül, hogy a bíróság üldözötésére a kamará által felhatalmaztatott volna; 2. Aloin, ki szintén tagja volt az esküdtöszéknek, nem belga állatlvó; 3. Géron dal esküdt nem fizette le a törvény által előírt adót; 4. Lappus esküdt nem fizette le a törvény által előírt adót; 5. Roreout esküdt nem belga állatlvó; 6. Rombaut esküdt nem vállalhata el az esküdti tisztet, miután hivatalnok az ipartügyi miniszteriumban; 7. Dr. Stionon, ki mint szakértő idéztetett meg, mint tanu tette le az esküt, a helyett, hogy mint szakértő tette volna le a törvény által előírt esküt; 8. Stouquant tanuvalomás meg-szikkittatott és aztán újra folytatott, anélkül, hogy az elnök ismételtette volna vele az esküt vagy kijelentette volna, hogy a tanu már előbb tett esküje alatt folytatta vallomását. E jelentés felolvására után Vandersmissen ügyvédje tette meg észrevételeit. A legfőbb ítélőszék augusztus 2-ikán határoz.

CSARNOK.

Mikor a Maros kiöntött.

(A Schwabenfraszák kalandja.)

Hat tres faluban nincs oly bátor ember, mint Schwabenfrasz Bonifác, kivált ha egy kissé pityókás, ami nála normalis állapot, oly cizifán tud káromkodni, hogy a legzelve-medettebb obitsok baka is elmehehet hozza lezkekét venni, de aztán ha legesekélyebb baj környez, azonnal elveszi fejét, megijed, mint rendszeren az olyan Hári János-féle emberek-nél tapasztalható.

Meg a régi jobb időkben 1847-től, pusztította kegyetlenül a császár profuntját mint számvivő örmester a Ferenc-Károly nevrégimentben. 1872-ben nyugalomba helyezték 25 évi hű és hasznos szolgálatának elismerés-senl 30 frt havi zsoldal. Schwabenfrasz különben még katona korában nősült meg, a söréről világhírűvé vált Pilsen városában, hol akkor az ezred depója volt.

Természetes, hogy a szent gyűry létrejöttét nagyon előmozdították a potya szivarok, libacombok és más néven nevezendő

ezibil nyalánkságok, mert Schwabenfrasz kedves oldalbordája a pilseni Pumperleceknél volt mint kulcsáról alkalmazva, hoi a háztartás nagy volt s a eselők is tejbenevajban, vagy ha ugy tetszett sörben fürödhettek.

Léni, így hívják az érdemes hölgyet. Schwabenfrasz ur kedves életjárat, ügyes, szorgalmas asszony s a mellett vallásos a tulaj-ság. Kis otthona csak egy csillog s tisztaságtól, a falak tele aggatvák különböző szentek és vértanuk életéből merített jelenetekkel, melyek közül különösen nagy kegyben áll egy diszesen kiállított, aranyrámás kép, a mely szent Habakukot ábrázolja, amint az egy hegy tetején álló kukoricaszárról fejfel lefelé esingő szereszent megment a vízbehal-lótlól. Minden kép felett ott díszelg szeszélyes elrendezésében a sok pávatoll és szentelt barka.

Végül a családöt kiegészíti egy 30—40 év között levő hajadon, kit Dorottvának hívnak és ki igen dolgos leány, a varrással mindig keres annyit, hogy az öregek helyzete kényelmesebb, mintla csak a kis nyugdíjból kellene élnök.

Külföldben Dorottya kisasszony már 3 ízben volt menyasszony, először egy sapka-készítő kérte meg, ki már a házasság megkötése előtt azzal akarta magát szorosabban a családhoz füzni, hogy az öregek remon-tuor újjak tévedésből hírnökül magához vette és zálogba csapta, aztán megszökött. A második kért egy nagy postókereskedő. A második kért, kit főnöke anyagbeszerzés cél-jából meglehetős nagyságu summával Buda-pestre küldött, azonban daczóra, hogy azóta 3 év is elmúlt, onnet mindeideig vissza nem került, és így beigazolv lett az a szokásos közmondás, hogy se pénz, se posztó.

Az öreg Schwabenfrasz mint régi katonaviselt ember igen korán szokott felkelni, szép nyári időkben reggel 5—6 óra között rendszeren lehet őt látni a sétányon lefelé sétálni fehér anizhabban, azonban a világ minden kincséért le nem tülne valamelyik padra, mert egyizben valami guano-féle anyagba ült porcelán-nadrággal, s azóta gyútló a verebeket.

Valamint nemzetek életében fordultak elő catastrofhák, melyek vértanúk lettek feljegyezve a történelem lapjaira, ugy Schwabenfrasz Bonifác életében is fordult elő egy oly jelenet, melyre ha visszagondol, egész me-rende minden hajszála — ha volna. E ré-mitő esemény 1877 telén történt.

Köz tudomás dolog, hogy akkor a várost az árvíz fenyegette. A Maros rohamosan áradt, s a jég több helyen annyira megtorló-dott, hogy a víz medrért ellagyvva, az alacsonyabb helyeket elöntötte.

A Maros folytonos áradásban volt: a kekesi cigányokat a víz kiöntötte putriájából, de söt az akkori Szendrei-féle gyár s több külvárosi ház is vízben állott.

A harangkongások, melyek a vést je-leztek, egymásutánra következtek s a lakosok ezrei lepték el a Maros partjait, kik bor-zadva szemlélték a természet iszonyu já-tékát.

Izgalmas napok voltak azok, a vesély kikérülhetlennek látszott.

Schwabenfrasz mindenütt jelen volt. A félzs nyughatatlanná tette s egész nap kö-szálít ide-oda, ugy gondolkozván magában, ha az árvíz meg taláná lejni, legalább em-berek között van, kik közül legrosszabb eset-ben belekapaszkodhat valamelyikbe. Midőn a késő éji órákban hazavetődött, nyughatatlan családjának nem győzte eléggé esetelni a borzasztó helyzetet, melyben az egész város van, természetesen nagyitva.

Tudod Léni, — szól feleségéhez — a víz már egész Pécskát elöntötte, a halász-utczában pedig nem lehet másképp járni, csak falóban vagy térdig éro eszimbában, mert a víz ott már négyvéles.

Felesége és leánya összekolesolt kezek-ke, áhitatosan hallgatták, arczukon a bámu-lat és félelem kifejezései.

Aztán — folytatta az öreg — meg-néztem a nagyhidnál a mérczét. A Maros reggel óta 6 centiliter és három kilométert áradt!

Szent Isten! mittervök legyünk? Mit csinálunk, ha a víz elborítja a várost? Szólj Bonifác — esengett az asszony.

Schwabenfrasz erre a kérdésre hol egyik, hol másik vállát rángatta, egy ideig össze-rángolta homlokát, gondolkozott, aztán egész tiszta magyarsággal és érthetően annyit vá-laszolt, hogy: Hm.

Aztán elővette zsebkendőjét s homlokát törölgette, mintla le akarta volna törölni azt a láthatatlan akadályt, mely gondolatait kor-látotta.

— Mit csinálunk? — kérde elmerengve-

— mit csinálunk? — ismétlé hangsúlylyal, — hát lezuhadunk a pinczédek, azaz akarom mou-dani a padlásra!

E perczben a városnál tornyán éjeli tí-zenegyvet kezdett ütni az óra.

Schwabenfrasz ijedteben majd összeroka-dt.

— Halljátok? — kiáltá elsápadva, a Maros alkalmasint betört, azért kongtatja a harangot, várjatok csak kissé, kimegyek szétnézni.

Kiment az udvarba, körülötte koromsötét-ség volt mindenütt. Az utcáról behalatszott a nagy láрма, zsbaj, kocsizörgés, mit a mun-kások okoztak, kiket a töltésmunkálatoktól fel-mentettek, hogy újakkal váltsák fel.

Schwabenfrasz elvesztette a fejét, azt gon-dolta, hogy az egész város már menekül.

Amint új kinos bizonytalanság közt a sötétségben előrehaladva, tapogatózva a fal mellett, keze valami hideg folyadékba ért.

Víz volt az.

— Jézus Mária! — ordított, amint csak száján kifért a szót rohant vissza a lakásba.

— Jertek tussunk a padlásra! A víz már itt van az udvarban!

Soha ilyen riadalmat nem látott még em-ber. A halálraijedt család egy pillanat alatt felmelegült egymás hátán a szénás padlásra.

Schwabenfrasz még a letrét is felhuzta maga után, nehogy azon a víz felmenjen utánuk. Odafent dideregték kétségbeesve reg-gelig, majd megvette őket a hideg.

Midőn kiviradt, Schwabenfrasz ovatosan kidugta a fejét a padláslyukon, de hirtelen vissza is kapta azt.

— Um Gotteswillen!

— Mi az Bonifác? Talán roskad már a ház? — kérde felesége.

Bonifác meg egy rémitően kezdett rö-högni, hogy hozzátartozói azt gondolták, hogy az öreg megörült.

— Az ördög vigyen el engem, ha csak egy csepp vizet is látok — kiáltá később.

Bizony nem is volt ott egy csepp se.

Az udvar és ház környéke csak azt a rendes képet mutatva, mint előtte való nap. Minden a maga helyén volt, a baromtiak is nyugodtan kapargáltak a szemétdombon.

A család szégyenkezve mászott le a lét-rán vissza a földszintre, hol Schwabenfrasz felesége iszonytan kezdte kórholni.

— Az ostoba! Igy megijesztet, elbolon-dítani az embert!

— Kikérem magamnak, — szólt dthö-sen Schwabenfrasz, talán csak nem vagyok — számár. A vezim itt volt az udvarban, érem-tem, a mint keztem a hullámok nyalástak... itt valami csoda történt!

A csoda pedig abból állott, hogy az öreg előtte való nap, amint a sötétségben tapoga-tódzott, a csatorna mellett álló nagy vizes ká-d-ba mártotta kezét...

Proféta.

KIS LOTTO.

Budapest, július 31-én:

51. 78. 81. 64. 6.

KÖZGAZDASÁG.

Az aradi Lloyd heti tudósítása.

— július 31.

A hétnek első felében többnyire derült, száraz és a jelen időszaknak daczára, nagy-on meleg volt az időjárás, két nap óta azonban a levegő némilg lehült, de a már régen ohajtott eső — elmaradt, a nagy szá-rasság által pedig a dohány és tengeri sokat szenvedének.

A gabonaszületben még mindig az előbbi esend aralkodik, azonban a buzaáraknak esők-kenését, a felsőbb helyek megátolták, de azért a kivétel mégis nyugszik és csak kisebb vételek történek e legfinomabb buzákból svájcziki részére. A piaci behozatalok még mindig jelentéktelenek, s így ezen irányzat után, az üzlet nem fejlődhetett.

Helybeli birtokosok nyilatkozatai alapján vidékünkön csak gyenge közepetemes volt.

Bu z a behozatott helyben és Uj-Aradon mintegy 1500 mm. többnyire szinben szép, de minőségben nagyon különböző. Pisezi árák 6 frt 80—7 frt 70 kr mmként.

R o z s körülbelül 300 mm. hozatott s eladatott 4 frt 80—5 frt mmként.

A r p a csak nagyon kevés jött piacunkra, minőségére nézve pedig szorult, gyenge és könnyű, az árák 4 frt 60 — 4 frt 90-ig változnak.

T e n g e r i a nagy szárazság által, ma-gasabb árakra tartatik, s vétetett mintegy 5000 méterm. 4 frt 90 5 frtíg méterkmént.

Vegyes közlemények.

S z e s z é l e t

(Július 31.)

(B.) Mivel kivittl nincs és a forgalom csak a belföldi fogyasztásra szorítkozik, ezen ezikknek az ár a mult héten nem emelkedett, daczára annak, hogy a tengeri ára lényege-sen emelkedett.

Mai jögyzésein: Készáru nagyban 2575 —26. kicsinyben 26.50. hordó nélkül per 100 liter %.

Budapesti gabnatöszede.

(Július 31.)

9000 mm. forgalom, az árák tartvák. Ószi buza 7.72—7.74, tavasz buza 8.23—8.25, új tengeri 5.56—5.58, ószi zab 6.02—6.04, káposzta-repeze 9.37.

Budapest, július 31. (Az „Aradi

Közlöny“ eredeti távirata.) Az esti tözede zárlati árfoalyamai: Magyar aranyáradek 107.05; magyar papiráradek 94.85; ma-gyar hitelbank 279.75; osztrák hitelbank 279.90, London 126.—, Páris 49.95.

Sertéskereskedelmi oszarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, július 30. Az üzlet változatlan. Magy urassági öreg, nehez — — — — — frt. magyar urassági fiatal nehez — — — — — 44.50 frt. magyar urassági fiatal könnyű — — — — — 44.— frt. magyar szedett nehez — — — — — 44.— frt. magyar szedett közep — — — — — frt. magy. szedett könnyű 42.—, 43.—, frt. romániai bakonyi stüneti nehez — — — — — frt. rom. stüneti bakonyi közep — — — — — frt. rom. stüneti bakonyi könnyű — — — — — frt. rom. stüneti eredeti közep — — — — — frt. szerbiai stüneti nehez 41.—, 42.—, frt. szerb. stüneti közep 41.—, 42.—, frt. szerb. stüneti könnyű 41.—, 42.—, frt. Hízó egy éves álóulnyban — — — — — hízó 2 éves makkos álóulnyban 4% — — — — — forint. 1 éves hízó a vasutnál mászóra — — — — — frt. Az árák hivatali sertésnékel páronként 45 kiló 4% on levonással mérészánsként értendők. Makkos sertés álóulnyban 4% levonással — — — — — forint. — romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneti adatok át, vevőn s páronként 3 arany tamen fejébe megértettek.

Meghaltak Aradon.

(Július 24-ől július 31-ig.)

B e l v á r o s: Holik Pál, 1 hónapos, nap-számos fia, ház: Hets János 63 éves, birtokos, szív-hüdes; Müller Ilova 16 hó, vendéglős leánya, sejtésével; Gregoai Julián, 49 éves, moz-donyvezető neje, mérnök; Tóth Anna, 6 napos, szinézón leánya, görösk; Kádár Marika 1 hó, postatiszt leánya, béhurut; Edelmüller Juszt 20 éves, hivatalnok leánya, tüdővész.

S a r k a d: Jenei József, 43 éves, tégla-vevő, tüdővész; Horváth József, 5 hó, nap-sz. fia, béhurut.

U j - T e l e p: Wilkats János, 55 éves, gép-kezelő, víziszorító; Labancz Anna 2 hó, eselőd leánya, béhurut.

Hivatalos árfoalyan

a budapesti áru- és értéktöszaden 1886. év júliushó 31-én.

Magyar aranyáradek 4 sz.	107.—
Magyar papiráradek 5 sz.	94.96
Magyar vasuti kölcsön	154.50
Magyar keleti vasuti államkötvény 1. kib.	101.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib.	128.50
Magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib.	119.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	105.25
Magyar földterhermentesítési kötv. száradék	105.25
Fenes-bánási földterhermentesítési kötvény	105.25
Fenes-bánási földterhermentesítési kötv. zár.	105.25
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	105.25
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötv.	105.25
Magyar szőlőszüvelvénykötvény	100.50
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	123.75
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	125.80
Osztrák járadék papirban	85.35
Osztrák járadék ezüsterben	86.—
Osztrák járadék aranyban	120.50
1860-iki osztrák államsorsjegy	142.—
Osztrák-magyar bankrészevény	872.—
Magyar hitelbankrészevény	287.75
Osztrák hitelintézati részevény	290.—
Cs. és kir. arany	5.93
20 frankos arany (Napoleon-dor)	9.99
Német birodalmi márka	61.80
London (3 havi váltóért)	126.—
20 markos	12.35

Felölös szerkesztő: **Hindy Árpád.**

593—1886. sz.

Árlejesi hirdetmény.

Arad város tulajdonához tartozó színházi ruhatarának készpénzzel fizetés mellett való eladása iránt folyó évi augusztushó 24-én, d. e. 10 órakor árverést fog a gazdasági szék tartani. Kikiáltási ár 2073 frt 35 kr, mely ösz-szegnek 10 százalék a készpénzben vagy elfoga-dható értékpapirokban leteendő. Árlejteti lehet szóval, vagy írásbeli zárt ajánlatokkal, mely utóbbiakhoz a bánompénz melléklendő, s me-lyekben kifejezve kell lenni, hogy az ajánlatot tevő a feltételeket ismeri és elfogadja. A feltételek és leltár előzőleg is a gazdasági szék elnökénél, Parecz István tanácsnok úrnál meg-tekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1886. évi július hó 20-án tartott üléséből.

Varjassy Lajos,
aljegyző.

607—1886.

Árlejtési hirdetmény.

A város közhelyein felállított közvilágításra beren-dezett lámpák világításának 1886. évi október 1-től egy vagy több évre elvállalása iránt **é. augusztus 10-én,**

Az aradi piaczon hallatlan csoda!!!

Női ingek 65, 80, 90, 1.80 krig.
Eji corsetták 65, 75, 90, 1.80-ig.
Fehér als-szoknyák 90, 1.—, 1.20 frt.
Férfi ingek chiffon, pique, kreton vagy oxford 1.— 1.10, 1.20, 1.40, 1.50 frt.
Férfi harisnyák párja 8, 10, 12, 15, 40 krig.
Gyermekek harisnyák 8, 9, 10, 12, 15, 20, 25, 30-ig
Női harisnyák fehér és szines 15, 18, 20, 25.
Kretonok és szattonok 16, 18, 20, 25.
Kockkás és szines szövetek 16, 20, 25.
Férfi kalapok legujabb divatnak 1.20, 3.50-ig.

Gyermekekcsok, kézi kosarak, utazó bőröndök, nap- és esernyők, sétatáskák, nyak-kendők, keztyűk, paplanok, asztalneműk, ágya-karok, gyermek-ruhák legujabbak nagy választékban és meglepő olcsó árakon kaphatók.

Kilényi Adolf
Araden, főtér 20. sz. a., a „Kék golyó“-hoz.

593—1886. sz.

Árlejesi hirdetmény.

Arad város tulajdonához tartozó színházi ruhatarának készpénzzel fizetés mellett való eladása iránt folyó évi augusztushó 24-én, d. e. 10 órakor árverést fog a gazdasági szék tartani. Kikiáltási ár 2073 frt 35 kr, mely ösz-szegnek 10 százalék a készpénzben vagy elfoga-dható értékpapirokban leteendő. Árlejteti lehet szóval, vagy írásbeli zárt ajánlatokkal, mely utóbbiakhoz a bánompénz melléklendő, s me-lyekben kifejezve kell lenni, hogy az ajánlatot tevő a feltételeket ismeri és elfogadja. A feltételek és leltár előzőleg is a gazdasági szék elnökénél, Parecz István tanácsnok úrnál meg-tekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1886. évi július hó 20-án tartott üléséből.

Varjassy Lajos,
aljegyző.

607—1886.

Árlejtési hirdetmény.

A város közhelyein felállított közvilágításra beren-dezett lámpák világításának 1886. évi október 1-től egy vagy több évre elvállalása iránt **é. augusztus 10-én,**

d. e. 10 órakor árverést fog a gazdasági szék tar-tani. Kikiáltási ár egy egész újelen át égő lámpára újelen-kint 9⁰⁰ kr., egy fél újelen át égő lámpára újelen-kint 6 kr. Bánompénzzel leteendő 500 frt pénzben vagy elfoga-dható értékpapirokban. Árverési lehet szóval vagy írásb. zárt ajánlatokkal, mely utóbbiakhoz a bánompénz mel-léklendő, s melyekben kifejezve kell lenni, hogy vállalkozó a feltételeket ismeri s azokat elfogadja. A feltételek előzőleg is a gazdasági-szék elnökénél, Parecz István tanácsnok úrnál megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1886.

a cselédek lejedelmé, az asszonyok veszedelmé. A maga nemében egy kis király, aki egész aradi konyhabütyök ügyét kezében tartja és dirigálja. En is rászorultam. Szintén trónja elé járultam, de elve mindig más fajta cselédet küldeni, mint amintőt ker ember, azzal utasított el, hogy már most nincs és nem is lesz nála és én számomra cseléd, mivel az első, kit hozzám küldött, tel nem fogadtam. Így már most kihez forduljak? El kell kárhöznom egész a pokolig, mert ilyen időben a tűzhelyhez állani éppen annyit. Hiában csak a hívőké a menorszag. En pedig már nem hiszek, még a Schlesingerekben sem. Egy aradi asszony.

— Az 1-6 aradi hadász betegsegelyző egylet t. tagjai enyvel értesítettek, hogy Sidoli T. ur lovardszágától, az egyleti tagoknak egyleti pécsettől utalványok elomutatása mellett árkedvezményes belépti jegyeket ad. ki. Az utalványok Kappich Zsigmond egyleti egyenruha-pécutárnoknál (Főter 19. sz. a.) kaphatók. Az egyleti elnökség.

— Helybeli illetőségűeknek elősmertetek. Brummel Etelka, kinek atya Aradon ügyes és már évek óta helyben fizeti az adót és Balyera Frigyes, helybeli illetőségűeknek elősmertetek.

— Kérelmek a tanácshoz. Valenta Antal aradi lakos a kihágási bíróság által 25 ft bírságra ítéltetett és ennek egy részét, 11 ftot a városházánál le is fizette, a kihágási bíróságnak azonban erről nem lévén tudomása, Valenta az egész összeget követelték és midőn ezt megfizetni vonakodott, exekutáltak. Kérte tehát a tanácsot, hogy a 11 ft-nyi túlfizetést tudja be adóilletébe. Kérélmé teljesítették.

— Mit szabad árulni a szatócás üzletben? A földmivelé, ipar- és kereskedelmügyi miniszter, Pestmegye egyik közéleti költőjének részéről elintézésül, a következő értesítést küldi be. A szatócás üzletben mindazon cikkeknek szabad árulni, melyek az alsóbb néposztályoknak rendes szükségletét képezik. Az esetben, ha a szatócás regale tulajdonossal megegyezett üzletben pálinka méréséskülön engedély nélkül foglalkozhatik, mivel ott a hol az ital-mérés a regalejog alapján gyakoroltatik, az 1884. XVII. t. c. rendelkezései, tekintettel ezen törvény 183. §-ára, alkalmazást nem nyerhetnek. Főhivom azonban a közönség figyelmét a f. é. 30890 sz. a. kelt rendeletre, amelyben kifejtették azon indokokat, a melyek kivonatossá teszik, hogy italmérés- és kereskedésnek egy és ugyanazon helyiségben való gyakorlása erkölcsrendészeti szempontból a helyi viszonyokhoz képest lehetőleg megakadályozandó.

— Az Aradi zsidó koma és Gemiluth-Chezed? egylet t. c. választmányi tagjai a vasárnap, f. évi augusztus 1-én d. u. 2 órákor az „Amigo” kávéházban tartandó választmányi ülésre ezennel tisztelettel meghívattak. Aradon, 1886. évi június 31-én. Az elnökség.

— A „Fortuna” beteg- és önésegelyző egylet választmányi vasárnap, f. évi augusztus 1-én délután 3 órákor az egylet helyiségében (Szt.-Pál-utca 3. szám) rendes választmányi ülést tart. — a midőn új tagok is felvételt. Aradon, 1886. évi július hó 31-én. Az egyleti elnökség.

— Jegyzőválasztás. Mikálka községben, hol az elhunyt jegyző helyébe ideiglenesen M o m á k Flórián segédjegyzőt tettek, f. hó 14-én lesz a választás megejtve szavazás utján.

— Névmagyarosítási statisztika. Ez év első felében egész Magyarország 736 névmagyarosítást engedélyezett és ebből Aradra esik 36. Szép jelle volna ez a magyarosítás terjedésének, feltehető, hogy nem sok köztöltik a „Hunyadi”, „Rákóczi”, „Thököli”, „Vesselőnyi”, stb.

— Népünnap. Ma délután 4 órákor a városligetben a pankotai gyermekzenekar segítségével előadást adnak. Nem képzelték mást, mint hogy Katógy valamely gonosz szellem uralma alatt áll, a mely talán a boros vagy rumos palackban rejzök; hogy agra rabló-regények talásgosban szörzök mas olvasása által föl van igitatva, vagy hogy halál végződött vállalatának más, rendkívül indok képezi alapját.

„Ez mi lehetne az?” kérde az ügyvéd. „Hogy ez ember szentpéteres ritkasággal, a ki mindenféle antik drágaságokat csak azért kísérlet meg ellopni, mert azokhoz más uton egyáltalán lehetetlen volt hozzájutnia.”

„E tekintetben nagyon tévedsz. Mindabból ítélve, mit én tudok róla, Katógy egy teljesen elvetemedett és elzárt egység, a kiről ha épen pénze nincs, minden gazság föltételező, a mely őt pénzhez segíti.”

„Ez embert igen alaposan látszol ismerni.”

„Én vittem”, válaszolt könnyed pirulással Agoston, „a válopt, melyet felesége ellene adott.”

„Ez megnyerted?”

„Nem sok tudomány kellett hozzá, miután a férj ötezer forint tiszteletdíjért házasságának felbontására beleegyezett. Sokkal hihetőbb azon utóbbi fölfejtés, hogy a szellem, mely őt őrzi, a palackban rejzik. Hogy történt azonban, hogy ily személy bankoddal összeköttetésbe jutott?”

„Többet kívánsz, mint a mennyt elmondhatok! Magától értődik, hogy rögtön megteszem a kelő lépéseket az egyen ártalmatlanság tételére. Háznaknt nagy kellemességre keverné, ha elfognak és törvényesség elé állítanák!”

„Magam is azt hiszem. Különbön felfoghatod, hogy ez ügy bővebb földerítéséről le nem mondhatok.”

„Nem is tudok okot arra, hogy mért ne tennéd ezt. A dolog oly halatlán, hogy rögtön távirati kérdést intézek Londonba. Nyugtasd meg magadat papa; holnapig bizonyára sok minden föl lesz derítve.”

„Mit akarsz még tenni?”

„Fölkeresem Katógyt.”

„Nem fogod őt megtalálni.”

„Talán mégis. Még egyelőre akarok neked mondani. A napokban valószínűleg egy Barton Lajos nevű urat küldök hozzád; ez ember

tahangversenyt rendez a következő műsorral: 1. Nyitány. „Rákóczi”, Keller Belától. 2. Keringő. „Zsigánybáró”, Strauss. 3. Valtózatok két kúrtre. Strobl. 4. Csárdás. „Eugénus”, Abrányi. 5. Nyitány. „István király”, Beethoven. 6. Négyes. „Nannon”, Genée. 7. Egyveleg. „Bécsi illusztráció” Kral. 8. A két pintyöke. Klinge. 9. Nyitány magyar vizgátok. Keller B. 10. Cavatina. Hellikon solo. Neibig. 11. Egyveleg. Milöcker. 12. Polka Krach. Hausenverter. Belépti díj 20 krajczár.

— Tüzés. Stefanucz Dimitrie mondorlaki lakos háza m. hó 30-án legett. A kár 300 ft és a ház biztosítva is volt, minthogy azonban Stefanucz a biztosítási illeteket 2—3 éva óta már nem fizette, kártérítést nem fog kapni.

— Az első aradi magyar nyelvterjesztő egyesület ma délután 4 órákor az ipartestület helyiségében rendes havi választmányi ülést tart, melyre a t. tagok ez uton is meghívattak. Az elnökség.

— A tanács határozata. A városi tanács Sidoli cirusgazdától a 9 ft helypénzt annál kevésbé szállította lejjebb, mivel így is kevesebbet fizet a törvény kiszabta díjjal.

— Kegyetlen anya. V e b e r Jozefa kis gyermekét Laboda János aradi földész kezeire bízta, nyomtalanul eltűnt. Azonban sikerült kideríteni, hogy Borossebe ment és az ottani esendőrség megkeresvén az aradi hatóságok megjutta, hogy idevaló és visszatoloncolta. Mint a nó maga bevallotta, ugy ment el, hogy gyermekét soha többé viszont ne lássa.

— Ebmarás. S c h i f e r e r helybeli bádogos nagy szelindek kutyája egy a ház előtt elmenő szegény napszámosnőre ugrott és ruháját lemargangolva, arzat is összeharapta. A kutyát megfigyelés végett a gyepterterhez küldték, de mindenké dacára jó volna intézkedni, hogy a közbiztonság legáltalább kutyák által ne legyen veszélyeztetve.

— Megugraszott lökött. Új-Szt.-Annán m. hó 24-én éjjel Gantner János ottani lakos kárára 2 drb. ló és löszerszám ismeretlen tettesek által ellopottak. A esendőrség néhány tagja által azonban a lopás észrevétven, a 3 tettes üldözése vétegett, mely alkalommal azok a lovakat és a szerszámokat hátrahagyva, a kukoriczásban eltűntek. Ugyanott m. hó 21-én Wiesenmayer János kárára szintén fordult elő a lopás, de a tettesek és a kár még ünnesenek kipuhatolva.

— Új tometó-telek. A felső tometóban a róm. chat. és görög keleti hitfelekezet telekai nagyon megtelevén, a mérnöki hivatal utasított újabb kihatására.

— Az aradi polgári jöteky egylet f. évi augusztus 2-án délután 3 órákor az első aradi lakórépártár helyiségében választmányi ülést tart, melyre a t. választmányi tagok az elnökség által ez uton is meghívattak.

— A tanács délutáni ülése. A városi tanács tegnap a nagy igybalnáz miatt délután 1/2 órákor folytatta tanácskozását, mikor is a közmunkaügy és törvényhatósági kezelésre vonatkozó szabályrendelet, nemkülönbén a város belterületén alkalmasan utak és csatornázás ügye került tárgyalás alá. Ezeket illetőleg az indítványok a közgyűlés elé fogunk terjesztetni.

— Fal-építés. A közúti vaspálya társaság az indóház fölött oldalon díszes téglakerítést szándékszik építeni.

— A nagykörösi mentelap parancsnoksága értesíté a várost, hogy jövőben csak azon esetben küldjék meneket fedetetésre, ha a város a zab métermázsáját 5 ft 80 kron, a szénát 3 ft rton és az alomszalmát ingyen adja nekik. A város könytélenségből e feltételeket elfogadta.

— Névmagyarosítások. Kolárcsik János Kolozvavára és Herman István Hájra a változtatás nevéket bérgyminiszteri engedéllyel.

— A külső határbeli utak kitűzése. A tanács a közgyűlés határozata folytán utasította a külső határbeli utak kitűzésére kiküldött

előterjesztést, mely tegnap tette meg előterjesztést, hogy az illeto gazdakkal vgy egyezséget kössék meg, vagy pedig, ha az nem sikerülne — terjeszse a dolgot egy jogi bizottság elébe.

— Halálozás. L e n d v a y Istránné volt tanító özvegye, tegnap déltan 2 órákor 70 éves korában végelgyengülésbe elhunyt.

— Az oltevesztett ablak Egy ifjú dandy, kinek igen rossz tempója volt mindjárt rendezvons-t köri a fiatalabb hölgyektől, egyik által csunyaúl berántott. Az ifjú szépség, a kivel összekad, izralita lévén, mint ilyen, igen élénk észszel és gyors felgassal bírt. Gondolta, ime egy Stockfish, mely horgomra akadt, ennek a zsirját hasznomra fordíthatom. Úgy tön, a mint gondolta. A gavar pümpöltt, a mig lehetett. Végre azt hitte, itt van már a rendezvons kérs ideje és előállótt. A leányka szemérmesen intett igent és megnevezte az ablakot, mely a jelen esetben ajtóul volt szolgáló. A hold gyönyörűen sütt és a ták szerelmeseen süttögette. A vér hullámozott az ifjú hós ereiben és óvatosan közeledett a nyitott ablak felé. Nesztelenül lépett át az alacsony párkányon és a kisdés szentélyben találta magát. Az ágy fehérllett messzire és a rajta nyugvó alak szoborszerű termet gyönyörűen kivethető vala. Már ott állott előtte és fölbe hajolva, csattant a szerelmi csók... Huh! Mi az? Bajsz, szakáll, fokhagymaillat!!.. Aj, vaj gesehrien! Rhabló, gyilkos! Általános rémület. Neki az ablaknak, utzu... Egy bot a hátán. Jajj, jajj! Még egy pár puff, aztán végre az utazóra juttott és futott haza, mint egy Diana által megvilázott szarvas. A szomszéd ablak is megnyílt és gnyos káraj kísérté a csapdába esett rökát, mivel hogy az alak, kit megcsókolt, a szűz tánya vala és neki minden rendezvons-tól kedve elment vala... mindörökké vala.

— Amerikai püspök Lugoson. Lugosra közelebb egy amerikai püspök érkezett, kinek ott időszelöl a „Kraszó-Szőnyemgyei Lapok” a következőket írja: Amerikából N e i r n y Ferenz róm. chat. püspök idezők jelenleg városunkban, ki hosszabb ideig lévén Romában, visszatértében utjába ejté Lugosra, hogy Pódrhárszky Károly törvényszéki bírói és családját, kibe régi barátaság kötelei fűzik, meglátogassa. Az említett főpásztor e hó 23-án d. u. 5 órákor, Mihályi Victor helybeli gör. cath. püspök s Jakabffy Imre megyei alispán kíséretében az igralmas növekk járdáját is meglátogatta. A magas látogatók által meglepett növekk azonban korántsem jöttek zavarba s a szűzítő dacára igen szépen sikerült ünnepelet rendeztek. Az előadott műsor a következő volt: 1. Introduction. 2. Poésie: Le Moulin de Saus-Souci. (Hundt Irma.) 3. Duet: Seppel. (Arnold Anna és Wolber Irén.) 4. Dialogue: Singulière leçon. (Hundt Irma és Steiner Róza.) Le Cuisinier-cocher (Steiner Róza, Arnold Anna és Dipold Mariska.) 5. Magyar dal. (Az „Externat”-ba járó növendékek összarka.) 6. Dialogue. (Le Medecin. (Wolber Irén és Weisz Mariska.) 7. Poésie: L'Echo nerveilleux. (Arnold Anna.) 8. Angol dal. (Wolber Irén, Tschireh Anna és Alföldy Róza.) 9. Kötlemény. Nons Verrons. (Dipold Mariska.) 10. Német dal. Ave Maria. (Solo: Wolber Irén. Kar: Hundt Irma, Arnold Anna, Kobilas I., Tschireh Anna, Alföldy Róza, Dobner Antónia és Schiesler Katalin.) 11. Poésie: Adieu de Marie Stuart. (Wolber Irén.) 12. Chanson hongroise. (Az „Externat”-ba járó növendékek összarka.) 13. Kötlemény. Coriolan. (Hundt Irma.) 14. Zongorán. Rhapsodie, Szekelytől. 15. Kötlemény. Mort de Jeanne d'Arc. (Steiner Róza.) 16. Francazia dal. (Arnold Anna és Wolber Irén.)

— A növendékek közül ki kell emelnünk Wolber Irént és Arnold Annát, mint olyanokat, kik tiszta csengő hangjukkal határozott tehetségű birnak a magasabb kikepzetetésre. Díszekkel kell azonban megemlékeznünk a többiekre is, kik nemcsak a főpásztorok, de a többi hallgatóságnak is élvezetes órást szereztek. A rendezett ünnepelet végével a főpásztor francia nyelven meleg köszönetet mondott az intézet főnöknőjének, kiemelve egyszerűségű a növendékek jeles vezetését.

— Lefoglalt lö. B o s n y á k Paszk résziesi lakosnál a esendőrség m. hó 30-án egy igazolvány és járatlankülit lovat talált és azt tőle elvette. Nem bírva beigazolni tulajdonját, ellene a vizsgálat megindított.

— Megkerült lovak. Az Új-Panáról Reingruber Péter és Reisz Sebestyen kárára meg a mult hó elején elvesztett lovak, számszerint 3 db., az újszantannai esendőrség által bitangásban találtak és gazdáik jelentközven, nekik visszazsolgáltattak.

— A vasuti szerencsétlenség és a sárkány. Egy tevékeny, lelkes újdondász már harmadszor meri végig öles léptekkel a városháza hős folyosóját. Sebhol semmi. Ebben az átkozott melegben még ahhoz sinos az embernek kedvök, hogy egy kicsit felakasszák magukat. Már az utolsó ajtó nyitja be, s ime mit lát? Egy derek úr embert, a ki ott löbbáza a lábat a... hűvösön. Ez megkönyörül rajta, mikor látja, hogy minő nagy eseepekben ül a verejték izzadt homlokán. Megkönyörül annál is inkább, mert maga is ismerve az újságírói keserű kenyeret, tudja minő kétségbeesés és guta kerülgetik ilyenkor a szegény riportert. — [U]donság kell fiatal barátom? Az van. Csak néhány óra-va előbb történt óriási szerencsétlenség az erdélyi vasuton. „Mi az, mi az?” Szűt emez lelkendezve. — „Megérkezett az anyósom.” „Az nagy baj! Már ennél sokkal jobbat mondhatok. Roppant jó kedvem van ma, hogy sárkányt éreztettem!” „Hogy hogy?” „Most kísértém ki a nagyanyámat a vasutra és szerencsésen elutazott!”

— A gőzgepekzelőket és kanzánfűket vizsgáló bizottság. Temesvártól a legközelebbi vizsgálatokat hétfőn, augusztus 9-én fogja megtartani. E vizsgálatokra szóval vagy írásban lehet jelentkezni a temesmegyei m. kir. államepítészeti hivatalnál Temesvártól (diacsterilis épület, III. emelet). A vizsgálat alkalommal a jelölteknek hatóságilag hitelesített bizonyítványokkal kell igazolni, hogy legalább hat hónapig működtek gyakorlatilag azon szakmában, amelyből a vizsgálatot letenni kívánják.

— Birtokváltások. Kotsis Lajos aradi lakos eladja az aradvárosi 3. A+1, 4; A+1 és A+2 sor. sz. tjkvben felvett pécsai-ut 9. n. porszama ház és összesített beltelkekből álló ingatlanát Csorba Viktor szegedi la-

kosnak. — Faxa Frigyes megveszi Avram Nikának az aradvárosi 1080. számú tjkvben A+1 alatt foglalt óvár-utazt 7-dik számú házat. — Garazuj Halász és neje született Budai Zsófia aradi lakosok eladták az aradvárosi 5137. sz. tjkvben A+1. sor és 3091. hrsz. alatt foglalt vágóhid-utcaiz 25. sz. házuakat és telküket Jankovits György aradi lakosnak.

Hazánk és a főváros.

— Natalia szeb királyné elutazása. Az anynyi rokonszenvvel és kitüntetéssel fogadott szép szeb királyné és a kis Sándor tronörökös, pntéken reggel vettek búcsút Magyarországtól, hol közel két hónapot töltöttek és a keleti fűtarvontal Belgrádba utaztak. Igen jól éreztem magamat Magyarországon és kitüntően mulattam folytonosan egész itt tartózkodásom alatt. Talán azért is vagyok annyira kifáradva és kivánon a pihenést és vágyodom, hogy minél előbb otthon lehessenek — így nyilatkozott a királyné mielőtt elutazott volna. Az osztrák-magyar államvasút társaság pályaházában ma reggel 6 órákor a királynétől búcsuzandó, megjelentek Pekáry József főkapitányhelyettes, Popovics V. István, Danico szeb consuli titkár, a szeb consul helylett. A királyné kíséretével 6 óra 10 percök érkezett a pályaházba és a vonat indulástig barátságosan társalgott a pernonon a jelenlevőkkel. Popovicsnak megígerte, hogy a Tokolyanum könyvtára számára meg fogja küldetni a belgrádi szeb kir. nyomda összes kiadványait. Ezután szívelyessen kezét szorította a királyné és a tronörökös a jelenlevőket és kíséretével a vonatra szállott, mely 6 óra 20 percök indult el. A királyné két hetet tölt Belgrádban, aztán „Kiszalavoda” szebriai savanyúvíz-fürdőre utazik és ott tölti a nyarat.

— Gyermekkorában meghalt honvédezedes. R é n y i György honvédezedes, ki a napokban lépett nyugalmába, mint a „P. Lapok” írja, egyike volt a szabadságharc vitéz katonáinak, majd Olaszországban küzdött, aztán Algírban a francziakkal, végül a szebkek oldalán, mig nem mint magyar királyi honvédezedes a pozsonyi dandárhoz került. Hányata viszontagságos élete nagyon megviselte idegzetét s orvosi tanácsra már huzamosabb ideje nem teljesített szolgálót. Erdekes föllemleni, hogy mint kis gyermek súlyosan megbetegült — és meghalt. Azaz csak halottnak vélték és nyilvánították az orvosok. Ki is terítették a ravatára, s nevelő dajkáját ültették mellé virrasztani. — Elképzelhető annak ijedsége, midőn szundiklásából fölébredve a kis Gyurit ott látja űve a koporsóban, a mint egész flegmával játszik a saját szemféltévével. Rényi mint iró is miködött, megírva a zolyom társalój történetét, mely tudvalegőleg tisztán tájku magyarokból sorakozva, Gyvon dandára élén először tüzte ki a Szűz-Máriás löbögt Branyiczko várának véres ormaira.

— A Menyhárd hadnagy párbajai. Tudvalevő dolog, hogy a Budapestén állomaszó derék magyar hadnagyok, Menyhárd Belának összesen négy párbaja volt idegen nemzetiségű tisztáival a Janszki-ügy miatt. A dolgot, mely a párbajok megkezdésére okot szolgáltatott, a „Pesti Hirlap” a Menyhárd hadnagy nagybátyjának elbeszélése után a következőkben adja elő: Egy este együtt ültek a tiszti csinosban s a beszélgetés az ismeretes temetői tüneményről folyt. A tisz urak nagyon kíméletlen módon keltek ki Magyarországon ellen s éppen nem válogatták a kifejezéseket. Menyhárd Béla egy ideig sápadtan ült széken, aztán egyszerre föllugrott: „Uraim! mondá hangosan, hogy szava tulharsogta a beszélőket, önök úgy beszélnek a magyar nemzetről, hogy magyar ember nem hallgathatja fölhaborodás nélkül! Ha én, ki m a g y a r v a g y o k, hasonló módon nyilatkozom önök előtt a horvátokról és a németekről, semmi kétség, hogy elégtételre szólítanak föl. Ne eszdálkozoznak tehát, hogy én is satisfációt követek önöktől.” Erre az egész társaság föllugrott s meglehető zürzavar támadt, melynek az lett a vége, hogy egyelőre hatan jölettek ki a párbajra. Négy párbaj történt s mindannyi ellenfeleinek hátrányára ütött ki. Ekkor aztán a főhadparancsnokság betöltötte a továbbiakat: de egyszerűsind szigorú parancsot adott Menyhárdnak, hogy ne merjen nyilatkozni, vagy a párbaj igaz okát bárkinek is elmondani. Ottól tíz évig terjedő várfogsággal fenyegették, ha e tilalmat megszegi, s így mostani helyzete korántsem olyan, hogy tanácsosnak tartaná újat huzni fölébvalóival.

— Uzsoráskodás őtlappal. A magyar államvasutak budapest-szliaci vonalának egyik állomásán történt. A vonaton N a t á l i a Szebria királynéja és kísérete utazott. Az egyik állomásán, a hol a vonat a rendesnél tovább jözött, a királyné kíséretének egy, mond el hölgytagja leszállt s a vasuti étteremben egy adag levést és egy adag borjusliltet fogyasztott el. Mikor fizetésre került a dolog, a vendéglos az említett két adagért nem kevesebbet, mint h a r m i n c z o l e z f o r i n t o t követelt. Az udvarhölgy meglűköve utasította vissza a zsarost. Végre is annak a rendőri közögnök, mely a szeb királyné vonatát kísérte, kellett közbelépnie, mire aztán a vendéglos a 38 frtot 15 frtra szállította le, azaz indokolta követelését, hogy vírzálgal és bokréttával díszítette fel éttermét. Erre azonban neki sem kért fel, mert Natalia királyné a budapest-szliaci néhány órai utközben egyáltalán nem is akart a vasutról leszállani.

— A Desewffy-Baráth párbaj. E szerencsétlen ügy egyik utójeleneről írják, hogy Baráth Kálmán meglátogatta Desewffy Árpádot, ki párbajban őt lött meg, a lesújtott apát találta ott, s az azt mondta volna neki földalmában, keserűségében: „Kíméljen meg!” S a hadnagyunk távoznia kellett. Meglehet, hogy megtörtént a látogatás, még pedig teljes részvétől és tán — lovagias szókésből. Mert illik, hogy mutassuk a részvétet, ha valakét áldozatul ejtött karunk vagy golyónk. De nekünk úgy tetszik, hogy még jobban illik ily helyzetben a teljes elvonulás és a külső kifejezést nem kereső sajnálkozás. Mert hát ha — mint most — egy lesújtott apa van jelen: az egy külső udvariasságról bizonyára nem fogja legyőzni bánatát és ha-

ragját. Különbön is, a hadnagnak nem volt mit megfogoronia, mert nem volt megsértve. Kénytelen volt, ha kihívták, kiállni a „lovagiaság mezejére”: de nem volt kénytelen megenni azt, a mi a kihívást előidezte. Az a bírálat maradt el, vajjon Desewffy Árpád olyan ifjú-e, a kinek át lehet adni az üzenetet: „kértesse magát arculattötnék”. Meg vagyunk róla győződve, hogy a hadnagy, (a kit igen derék tisznek mondanak) maga sajátja legjobban, hogy ez a bírálat elmaradj. Akkor most nem felelnék — élet-halál közt lebegve — egy művelt, tevékeny, derék ifjú, a szabadságharc helyi tisztelt vitézének szerettet fia, ki a valami esoda módon fölépülhetne is, egész életére sánta, béna maradna. Az apa sok részvételtől kap.

— Rövid hírek. E d e l s h e i m - G y u l y a y Lipót báró a napokban 4 leti tartózkodására Horvátországban fekvő birtokaira utazik nejevel együtt. — Öngyilkosságot követett el egy K r a m e r Katalin nevű budai fiatal szép leány, ki a Dunába ugrott, mert az anyja nem akarta, hogy egy betűszedőhöz, a ki az államnyomdában dolgozik, férjhez menjen; holttestét szerdán vetette ki a viz Csepelen, hol tegnap el is temették. Temetésén Budáról sokan vették részt. — B é n y e pestmegeyi faluban szerdán kigyúlt egy kazal nagy szelben s legett, aztán tizenöt lakház s ugyannyi melléképület: a kár vagy tízezer forint. — A G a z d a g - f é l e g y i l k o s s á g i p ö r b e n Támár Alajos Füzesséry Géza, Gazdag Imréné pedig dr. Vais Sándor ügyvédnek fogják védeni: a vádhatározatot csütörtökön hirdették ki a vádlottakat, kik azt komor nyugodtsággal hallgatták, kijelentve, hogy a felebbezésre nézve előbb ügyvédekkel kell beszélnök. — F i u m é b a n csütörtök déltől péntek délig csak egy choleraeset fordult elő. — L i s z t Ferenz állapotában nem állott be javulás. Bayreuthból távirják, hogy a csütörtöki előadás alkalmával W a g n e r Kosima asszony este 10 órákor elhagyta a színházat, hogy beteg atyjához hajtszón. — Egy Budapestre érkezett magántávírat azt mondja, hogy Liszt állapota igen válságos. — A csángó egyesület által kibocsátott felhívásokra lassankint már beérkeztek a válaszok s az aláírt össegek. Az első kiuntatásban 300 ftnyi alapítvány 117 ftnyi rendes tagdíj és 169 ftnyi egyszer mindenkorra történt adakozás, azaz összesen 586 ftnyi összeg van nyugtázva. — E n d r ö d i Sándor nagyváradi tanársk s ismer költőnek, az atyai nagy gyász után, mely kis lánya halálával érte, most apai öröme van: Balaton-Füreden kis fia született; tegnap keresztelték meg s a keresztapa Jókai Mór volt.

A nagy világ.

— A heidelbergi egyetem jubileuma. A heidelbergi egyetem, a német birodalom legregibb felső iskolája, most ünnepli fennállásának ötszázadik évfordulóját. Az ő egyetem, melyet Ruprecht pfalzi gróf 1386-ban alapított, jelentékeny szerepet játszott a református történetében, s tanárai Ursinus Va charias és Olevianus (Gáspár szerkesztették a híres heidelbergi kátev, mely 1683-ban e z i m m e l j e l e n t m e g: „Katechismus oder kurzer Unterrichts christlicher Lehre, wie er in Kirchen und Schulen der kurfürstlicher Pfalz getrieben wird.” Ettől kezdve mindig magyar ifjak s nevezetesen a helyi. hitv. ref. egyház peplőjeit is sürin látogatták a heidelbergi egyetemet, mely sok viszontagság közt is megőrizte szigoros protestans jellegét. Vannak az egyetemen magyar alapítványok is, melyek az ott tanuló magyar ifjaknak megnökönyitki a megéltést. Mint mondtuk, sok viszontagságon ment keresztül s új felvirágzás s Raperto Carola nevelt Károly Frigyes bádeni hercegnék közsőhelti, ki az egyetem elvesztett javait nagy bőkezűséggel pótolta. Most, hogy fennállásának félezer esztendő jubileumát ünnepli, a németek mellett az egész világ oda küldi üdvözletét. A csütörtökön megkezdődött ünnepeleket megnyitláról a következő heidelbergi távirat ad hírt: Az egyetem jubileumának megnépelese tegnap az aulában rendezett ünnepelet vette kezdetét, mely alkalommal az egyetemi tanárok nejei által ajándékozott új egyetemi zászlót nyújtották át a tanulóifjúságnak. Becker tanár leánya alkalmi költeményt szavalt, Bulmering tanár neje pedig felolvasta az ajándékozásra szóló okiratot. Ezután Holsters tanár, a tanárikar által ajándékozott értékes irókészletet nyújtotta át. Becker prorektor köszönetet mondott a nagyhercegnék és a városnak az aulá fényes berendezésért, a tanároknak és nejeiknek az értékes ajándékokért és a zászlót a tanulóifjúság védelmébe ajánlotta, mire az ifjuság által kiküldött bizottság elnöke fogadalmat is tett. A határos ünnepelet ének nyitotta meg és zárta be.

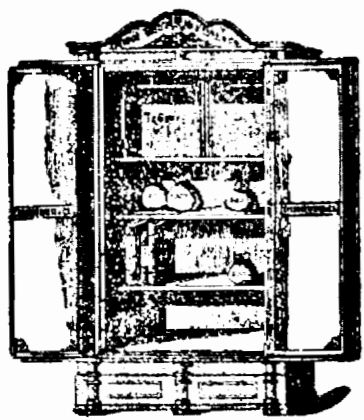
— Magyar katonák Tonkingban. Párisból írják az „E-s”-nek: Egy, az algiri ezrednekul szolgáló és testi sérülése következtében onnan elbocsátott m a g y a r beszáll, hogy az Afrikában, es Tonkingban állomaszó ezredekben — legion étranger — mindössze 8 magyar van. Egy ezek közül hadnagy volt a közös hadseregben. Valamely ok miatt onnan megszökött s beállt egy algiri ezredbe mint közkatona. Egy volt honvéddadnagy is Algírban keresett menedéket a jövőt. O is közkatona. A többiek kereskedők, iparosok, tanulók voltak. Sorsuk nem kedvezett, Afrika és Tonkingba mentek jobb szerencsét keresni. Utóbbi helyen őt magyar van. A háboruban egy sem esett el, ellenben egyet. — t e m e s v á r i s z l e t e s ü v o l t — szökszi kísérlet miatt mult évben f ö l t ö t t e k. Az ilyféle fölébesek egyébiránt napirenden vannak. A szolgálatt igen nehéz, előléptetésre idegennek csak igen kevés kilátása van, mert nehezen tudják a nyelvet elsajátítani. Így megragadnak minden látszólagos jó alkalmat, hogy elhagyják a zászlót, a melynek önként esküdtek hűségét. Az idegen ezredök fő fele részét e l i z s i z katonaszkövények képezik. Tizedrészt pedig osztrákok. Különbön válamennyien, — igen kevés kivétellel — a társadalom salakját képezik.

— Tessék kartyázn! Nápolyban történt a következő borzasztó tragédia: Viocento Spurio marquis ifju neje e hó 27-ikén a legnagyobb aggodalommal várta haza férjét, aki a clubba ment játszani. A marquis éjfélkor

Singer

A „NÁDOR“-SZALLODÁVAL SZEMBEN.

Singer

Amerikai varrógépek, vasbutor és pénzszekrények

gyári raktára

SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856. óta

Azonkívül ajánlom

vasbutor gyári raktáromat nagyválasztékban.

Wiese T. és Tsa

a cs. kir. osztrák és a kir. magyar
ministeriumok s államvasutak szállítói
tűz és betörés ellen biztos

gyári raktára.
pénzszekrények

Valódi amerikai Howe,

nevezetesen

WEHLER & WILSON,
Singer, Grover s kézi varrógépek
családok, szabók és cipészek részére.

Mindenemü varrógépek javítása is eszközöltetik.
Varrógépekhez szükséges kellekék.

11785—1886.

Ardamegye alispánjától.

Arlejtesi hirdetés.

Az arad-zámi törvényhatósági-uton a 80, 105. és 122. sz. hidnak helyreállítására közmunka- és közlekedési minister ur ó nagyméltóságának e hó 15-én kelt 16737. sz. kegyes intézményével 1740 frt költségvetés mellett engedélyeztetvén, ezen munkálatok biztosítása iránt f. é. augusztus 5-én, d. e. 9 órakor Aradmegye alispáni irodájában nyilvános arlejtesi tárgyalás fog tartatni.

Mely ekkénti verseny-tárgyalásra vállalkozni szándékozik 10 százalék bánompenzzel ellátva azzal hivatnak meg, miszerint az arlejtesi feltételek és költségvetés addig is a helybeli m. kir. államépítészeti hivatalnál tekinthetők meg.

Arad, 1886. évi július 19.

Az alispán távollétében:
Szathmáry Gyula,
főjegyző.

463—22

Aradi Ipar- és népbank.

Zálogosztály.

Arverési hirdetmény.

Folyó évi augusztus 3-án, d. e. 8 órakor az aradi ipar- és népbank 1-ső emeleti árverési termében a következők számú április és május hónapokban lejárt arany-ezüst tárgyak, varrógépek, butorok, olajnyomató képek, ágy- és fehérneműk, vásznak, csizmák, cipők, férfi- és nőiöltözékek, utazó-bundák, revolverek, fegyverek, szövetek s egyéb ingóságok zálogok, az alapszabályok 72. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali lefizetés mellett elárvereztetnek, mely árveréshez a venni szándékozik tisztelettel meghívattak.

Kelt Aradon, 1885. márczius hó 17.

Az igazgatóság.

479—1

Spitzer Jakab és Fia

posztó-, gyapjuszövet-, vászon- és szőnyeg-kereskedése Aradon,
ajánlja a tavaszi évadra

ujonnan és dusan felszerelt raktárát,

legjobb minőségű és legdivatosabb

brünni, angol és francia
férfi-ruha szövetek,

gráci Cheviot és Stajer

190—33*

nyári lodennokban,

továbbá mindennemü peruvienne, dosking, posztó és tüffelekben, a legolcsóbb árak számítása mellett.

Öltönyök elkészítése, kívánatra a legjobb munkások által és minden ár mellett elvállaltatnak.

Nagy raktár futó- és egyéb szőnyegekben.

2195—886

Ekei járás főszozolgabirjától.

Pályázati hirdetmény.

Ottlaka és Sikló községében alakított körorvosi állás üresedésben lévén, annak betöltésére pályázat nyitattik és választási határidőül Ottlaka községéhez augusztus 24-ének, d. e. 10 órája tüzetik ki.

Ezen állomással 800 frt fizetést 120 frt nti átalány, nappali látogatás 20 kr., éjjeli látogatás 40 kr., Ottlakán a halottkémlésért esetenként 20 kr. javadalmazás.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint az 1871. XVII. és 1876. é. XIV. t. cz. értelmében felszerelt kérvényeiket augusztus 23-ig ezen szolgabiroshoz benyújták, mert a később beérkező kérvények figyelembe vételü nem fognak.

Eleken, 1886. július 28.

476—33

Szentes Károly,
főszozlabiró.

Egy

eczetléél (Essencz) gyár

teljesen jó karban és működésben, új rendszer szerint berendezve, szabadalmazva, legnagyobb mennyiséget képes előállítani

jutányosan eladó.

Bővebb értesítést az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatalában nyerhetni. 430—53

Bakteriamentes, egészséges

IVÓVIZ.

Cs. kir. kiz. szab.

Mikromembran-szűrőkészülék-gyár

Breyer Frigyes & Weyden, Bécs.

Iroda: V., Margarethenhof 10.

Ajánlják a Breyer Frigyes által feltalált, elismert szaktekintélyek, helybeli orvosok és gyógyszerészek által is kitűnőnek talált bakterium-mentes egészséges ivóvíz nyeresére alkalmas szűrőkészülék házi használatra, úgy minden nagyobb ipari czélokra, melyeknél valamely folyadék szűrése szükséges. Előállítási képesség szűkséglet szerint 5—20,000 liter, sőt több is óránként.

Főképviseelő az egész alföldi vidékre:

ELIAS HENRIK,
ARADON.

Czélszerű ujdonság.

Csak nem rég feltalált és a külföldön már is óriási mérvben elterjedt. — nagy kelendőségnek örvendő s jutalmazott

időjelző

chamaeleon képek.

Ezen időjelző képek azon becses tulajdonsággal bírnak, hogy színváltozásaik által a levegő páratartalmát, illetőleg az időjárás minden legcsekélyebb változását — már órákkal a beállandó változás előtt hiven kitüntetik, a miért is barométerként, még a legegyszerűbb háznál is olcsósága által alkalmazhatók s ajánlhatók.

Csinos keretbe foglalva
darabja 60 kr.

Kizárólag kapható:

Ernyei Gyulánál

a „zöld papagály“-hoz.

Obetkó Kálmán üzletében Aradon

a nyári idényre igen alkalmas áruk

Soda-víz készítő gépek, melyek segítségével öt percz alatt a legüdítőbb ital nyerhető
7/11 teres 1 literes 1 1/2 literes
8.50 7.50 8.50
1 1/2 literes 2 literes 3 literes
9.50 11.50 13 frt

Amerikai víz-szűrő gépek, tömörített szénből, — miután az alföld számtalan vidékén az ivóvíz kellemetlen utóízű és zavaros, e mellett ártalmas, nem lehet ezen találmányt eléggé a közönség figyelmébe ajánlani, különösen gyomor és bélbajoknál ily gép felettebb fontos, léteznek következő nagyságban

naponként 20 40 60 80 liter szűrő
képesseggel 1.65 2.80 4.50 6.50 kr.
Ablak redők fából szőve, fehér és zöld színben
árak alább jegyzett méretű ablakokhoz
90 széles 95 100 105
180 hosszú 190 200 210

1 frt 35, 1.45, 1.60, 1.80,
felhúzó készülék bele értve finomabb szövötű redők valódi lán fonattal a font jegyzett négy nagyság szerint 1.75, 2.—2.20, 2.35 kr.

Jaloux redők, egymás felett függő deszkákból, négyzet méterje 2 frt 50 kr., finomabb 3 frt. Keresztbe szövött len vászon redők simán vagy csikkal fon jelzett négy nagyságban 2.85, 3.—3.20, 3 frt 60 kr.

Utazó kofferok, kézi egyszerű, 45 cm. hosszúságtól 65-ig, 80 krtól 1 frt 50 krig finomabb kézi kofferok 50 cm.-től 70-ig, 2 frittől 6 frittig, kitágható (Soufflé) kofferok 5 frittől 12 frittig.

Kézi táskák egyszerűek, vászonból pulhák és kemények 1 frittől 3.50-ig, bőrből 2 frittől 20-ig. Fa-kofferok, vászon húzattal, alacsonyok, leginkább oskolába küldendőnek alkalmas 2.70, 3.50 4.50, — nagyobb magas betétes kofferok 4.75, 5.50, 6.—, 8.— frittől 15 frittig.

Fonott kosár kofferok, melyek könnyűségüknel fogva ajánlhatók, mint fűdői és költözőkészi ezéla 3.50, 4.50, 5 frt.

Esőköpenyek gummiból, bővebb ugynevezett katonai szabás kapucznival, erős szövetből 8, 9, 10, a legnagyobb 12 frt.

Egész könnyű hamvas szövetből, melyek zsebbe tehetők 9, 10 és 11 frt, a szűk palettotval fel nem eseréltendők.

Női esőköpenyek szürke és fekete gummi szövetből, mintázott, egész könnyű, hosszú gallér alakban 9, 10 frt.

Eső-ernyők 80 kr., 1 frt. 1.25, 1.50, 2.50, Selyem eső-ernyők 3.50, 4, 4.50, 5, 8, 10 frt. Férfi napernyők 90 kr., 1, 1.20, 1.50, 2 frt. — Selyem 3 frt, 4.50.

Női napernyők gyári áron alul kiárultatnak. Fűző-ágyak len-spargahálóból, gyermekeknek 3 frt, 3.50, felnőtteknek 4.50, 5.50.

Gyermek hinták, szobába és kertbe alkalmazhatók, egészen össze tehető 2.50, 3.50, 4 frt. Hydronette legegyszerűbb virág-feszkendő kertekbe, sőt szobátüz ellen is használható 9. 15 frt.

Kerti gyertya-tartók barna fém 1 frt, finom réz feltoló ruganyval és a falra is alkalmazható 2 frt 50 kr.

Lampionok kerti ünnepélyekre 10 krtól 60-ig. Összeállított lampion csoportokat 65—70 darab összesen 10 frt.

Szabadba alkalmas társas játékok kugli, sárkány, ballon, gummi labdák, karikák, továbbá croquette 2 frittől 10-ig. Szalma kalapok urak, hölgyek és gyermekeknek,

különös figyelmet érdemelnek a divatos matröz és vadász kalapok, valamint igen könnyű női negligés kalapok 15 krtól felfelé.

Uszó-nadrágok gyermekeknek és uraknak 25 krtól felfelé.

Fűdő kalapok és sapkák viasz tafetából 60 krtól 1.20 krig.

Turista vagy fűdői vászon cipők tonott kender s gyantás talppal, melyek tornaszatra is felettebb alkalmasok, gyermekeknek 60, 80, 1 frt, nőknek 1 frt 20 kr, férfiaknak 1.50.

Legkifűdőbb rovar-irtó por Zacherlin, minden a háznál előforduló féreg ellen, iverge 15, 30 és 50 kr. Andel-féle rovar-irtó por, különösen légy, poloska, és az ugynevezett sváb bogarak ellen, egy doboz 20, 40, 60 kr.

Rovar-por hintó-gömbök 30, 35 kr. Halásztati készletek, három és négy részbe ki-húzható horgászati botok, horgok, horog-zsinorok, utanzott horog-férgek és különböző készletek, az elősoroltakon kívül még számtalan tárgyak léteznek, melyekről árjegyzékkel készséggel szolgálunk.

Gyermek-kocsik 5.—, 4.50, 6.50, 8, 10 frt.

Póstai rendelmények azonnal teljesítettnek.

463—4*

Wallfisch Armin bank- és váltó-üzlete Aradon.

Magyar
nyeremény-kölesön-igérvények,
huzása 1886. augusztus 14-én.
Főnyeremények: 150,000; 15,000 és 5,000 forint.
Ára 3 frt 50 kr. bélyeggel együtt.

Helyi papírok vétele és eladása.
Előlegért értékpapírokra és sorsjegyekre
a legjutányosabb feltételek mellett.
Kihuzott sorsjegyek és kötvények
beváltása és leszámítása.
Idegen bankjegyek, szelvények, arany és ezüst pénzek beváltása.

3%-os osztrák földhitelezési
záloglevél-sorsjegy-igérvények,
huzása 1886. évi augusztus hó 16-án.
Főnyeremény: 50,000 frt.
Ára 1 1/2 forint bélyeggel együtt.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

450-3.4

Egy
4-6 gymnasiális osztályt
jó sikerrel végzett ifjút
gyógyszerész gyakornokul
kedvező feltételekkel elfogad
Vojtek Kálmán,
gyógyszerész, Pécskán. 477-2.3

Üzlethelyiség változás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni. miszerint a tizenhét év óta fűt 7. sz. alatt Maffey-féle házban fenálló

sütődémet

f. é. augusztus hó 1-én

ujjonnan épített saját házamba,
Karolina-utcázi 12. sz.
áthelyezem a kérem engem nagybecsű bizalmával ezentúl is megszerencseltetni.

Különös figyelmébe ajánlom a t. közönségnek **karlsbadi süteményeimet.**

Tisztelettel
470-3.3 **Klein Ignác,**
pekemester.

Eladok a legolcsóbb gyári áron.

Selyem- vagy atlaszpaplanokat	10 frtól	30 frtig
Matrácok	5	30
Gyermekkoscsikat	6	50
Vas gyermekágyakat	12	40
Vas nagyágyakat	6	30
Drótmatrácok	10	39

WEISS JÓZSEF

ágy-áru készítő,
476-2.6 Aradon, Szabadságtér 17. sz.

CACAO és CHOCOLADE

VICTOR

SCHMIDT & SÖHNE

melyek az első bécsi konyhaművészeti kiállításon a legmagasabb díjjal, a kitüntetői oklevéllel lettek megjutalmazva, csak hatóságilag beiktatott védjegyük és cégünk alatt valódiak. Kapható minden hírneves kereskedő urnál és csemegekereskedőnél. Aradon

ELIAS ARMIN urnál.

Vidékre postai utánvétellel küldetnek szét.

Victor Schmidt & Söhne,

es. kir. orsz. enged. gyárosok.

Gyár és központi szétküldés hely: **Bécs, IV. Allee-gasse, Nr. 48.** (a déli vasút mellett.)

598-1886.

Árverési hirdetés.

A város tulajdonához tartozó nagylegőb-beli 13. és 14. sz. 87^{1000/1100} hold földnek 1886. évi október 1-től 1890. évi szeptember végéig leendő bérbeadása iránt f. é. augusztus 10-én, d. e. 10 órakor árverést fog a gazdasági-szék tartani. Kikiáltási ár holdankint egy évre 8 frt 25 kr. Bánompénzül leteendő 70 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban. Árverélni lehet szóval, vagy írásbeli zárt ajánlatokkal, mely utóbbiakhoz a bánompénz mellékelendő s melyekben kifejezve kell lenni, hogy a bérbevenni kívánó a feltételeket ismeri és elfogadja. A feltételek előzőleg is Parecz István tanácsnok urnál megtekinthetők

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1886. július 20-án tartott üléséből

kiadta:
Varjusz Lajos,
aljegyző.

Zálogtárgyak elárverezése.

Van szerencsém a t. ez. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy

szerdán, f. é. augusztus 11-én,

délelőtt 8 órakor a tek. városi kapitányi hivatal egy közegének jelenlétében, üzlethelyiségemben, Kossuth-utca 62. sz. azon

zálogtárgyak,

melyek lejáratkor ki nem váltottak, sem elzálogozási határidejük meg nem hosszabbított, a legtöbbet igérvények készpénzfizetés mellett el fognak adatni.
Arad, 1886. márczius hóban.

469-2.3

Weiss Dávid.

**Szőnyegek,
matracok,
paplanok,
butorszövetek**
nagy választékban,
csodálatos olcsó áruk mellett

458-5.16 kapható
REICH B. KÁROLY

gyári raktárában,
Arad, Hermann-udvar.

Nyári idényre

ajánljuk a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség szives figyelmébe dusan berendezett

FÉRFI-DIVAT- ÉS DISZMŰRAKTÁRUNKAT.

Állandóan nagy választék:

kemény kalapok 1.50-6.-ig (Cylinder és Clackok), lágy kalapok —.80-5.-ig, gyermekkalapok 50 krtól 2 frtig, üzleti sikkák 40 krtól 1.20-ig, házi sikkák 1 frtól 3-ig, férfi divatos ingek, kezelő és gallér avagy annélkül, fehér 1 frtól 3-ig, színes, carton, pique, zephir és oxford, gallér és kézelővel 1-3 frtig, színes munkás ing 50 krtól 1 frtig, alsó nadrágok 60 kr, 2 frt, külön gallér 1 dct. 12 drb 2-2.40-ig, kézelő 1 dct. 24 drb 3 frtól 5-ig, zsebkeendő 1 dct. 12 drb 1 frtól 4-ig, finomabb 5-12 frtig, férfi harisnya 8 krtól 40-ig, finomabb 50 kr., 1 frt, 2 frtig, nyakkendők 10 krtól 1.50-ig, férfi bőr cipők 3.50-7 frtig, lacczipő 5-8 frtig, férfi cipő (brünnel) 2.50-5 frtig, vitorlavászon cipő 4 frtig, esőernyők 80 krtól 3 frtig, selyem 4-12 frtig, férfi napernyő 80 krtól 2 frtig, selyem 4-6 frtig, kézi bőröndök 80 kr, 2 frt, finomabb 3-12 frtig, utazó fa-bőrönd 2.50-10 frtig, továbbá pénz, dohány, szivar- és fényképerszény és szelencék, fényképtartók (album), tintatartók, tolltartók, illatszertartók, gyertyatartók, kávéprés s több emlék és utazó tárgy es készletek, ugyszinte illatszer, mosdószappan, fogszappan (Zahn-pasta), fogpor, fogkefe, ruhakefe, hajkefe, férfi bőr czerná, és selyemkezttyű stb.

A nagyérdemű helybeli és vidéki közönség pártfogását kérve, kész szolgálattal

SUHAJDA és TÖRÖK,

az „Arany ember“-hez Aradon. 175-10*
Fóter 1 szám, a két emeletes Splitzer-féle házban a megyeházzal szemben.

STEINITZ E.

Aradon, fóter, Casino-épület.

Ajánlja a n. é. közönségnek dusan felszerelt raktárát mindenemű

kész férfi- és gyermekruhákban

és utazó-bőröndökben.

Gyapjuszövet nadrágok . frt 2.50-7. Salon-kabátok finom peruvienből . frt 12-22.
Tavaszi s őszi felöltők . frt 7-25. Finom fekete öltönyök . frt 14-24.
Magyar öltönyök tricotszövetből . frt 7-28. Finom bésch öltönyök . frt 12-18.

Mindennemű gyermekruhák izléses kiállításban, jutányos áron.

Utazó-bőröndök kézi bőröndök . . . 1 frt 20 krtól 8 frtig.
nagy női bőröndök . . . 4 frtól 14 frtig.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

419-10.24

Kiváló tisztelettel:

STEINITZ E.

Kész férfi- és gyermekruhákban.